

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXII Kaina 30 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, VASARIS — FEBRUARY 26, 1988

Nr. 39

„Aušra“, Nr. 52 (92)

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė tezydi!

Jo nurodytu keliu

(Tęsinys)

Kodėl Kristus nepadėjo savo tautiečiams nusimesti romėnų jungo?

Visos vergijos ir į jas panašūs reiškiniai — tai liguistų procesų, vykstančių žmogaus prigimties gelmėje, išorinis pasireiškimas, tai žmonijos dvasinių ligų simptomai. Pavyzdžiui, kosulys yra vienas iš džiūvos simptomų. Bet džiūvos negalima išgydyti vaistais nuo kosulio... Ar galima panaikinti piktžolę, nuskynus vieną kitą jos lapelį ar žiedą?

Ar galima garantuoti mažų tautų teises ir laisves pasaulyje, kuriame dominuoja ne dieviška jėga ir meilės dvasia, bet bedieviška neapykantos, smurto, gėdos, puikybės dvasia? Kas galėjo, pvz., apginti Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę, kai subrendo Stalino ir Hitlerio bedieviški kėsiai, kai jie išsižiojo praryti ir rijo ne tik mažas, bet ir dideles valstybes (pagaliau vienas kita...)?

Kas bus, jei suteiks laisvę vergui, širdyje brandinančiam vergvaldžio svajones? Gaila

skurstančio žmogaus, bet jei jis skurstamas ilgisi galimybės kitus išnaudoti? Verti proletarai savo žmogiškų teisių, bet kas iš jų teisių, jeigu jie puoselėja proletariato diktatūros idėją ir, paėmę valdžią, paneigia kitų žmonių teises ir laisves (o ir patys jų netenka!) ir sukuria Gulago salyną? Ar tai gali atnešti žmonijai gerų permainų? Ar tai yra tikrasis išsivadavimas? Čia galime prisiminti Rabindranato Tagoro žodžius:

„Ką kaltinate, broliai?

Nulenkite galvas!

Mūsų nuodėmės tos pačios!

Rūstybė kilo Dievo širdyje

nuo amžių —

Bailumas silpnųjų, puikybės

galingųjų, godumas turtingųjų,

pagieža nuskriaustųjų, rasės

išdidumas ir žmogaus paniekini-

mas —

Dievo kantrybė trūko ir išsi-

siautėjo audromis.

Lyg subrandintą ankštį tegu

audra sulaužo jo širdį į gabalus,

svaidydama žaibus“. (Lyrika.

V., 1972).

(Bus daugiau)

Estija estams!

Paryžius. — Prancūzijos žinių agentūra, remdamasi rusų disidentų šaltiniais Maskvoje, praneša, kad Estijos sostinėje, Taline apie 3,000 susirinko prie rašytojo Tamasarės paminklo paminėti Estijos nepriklausomybės sukakties. Estijos išeivijos organizacijos Stockholm, susisiekusios su Estija, praneša, kad vasario 24 d. minėjime dalyvavo apie 20,000 žmonių.

Vasario 14 d. Estijos Nepriklausomybės partijos nariai paprašė leidimo surengti demonstracijas prie Tamasarės paminklo, Talino miesto centre. Vasario 19 d. vietinė valdžia atmetė estų prašymą, pastebėdama, kad numatytas renginys yra nacionalistinis ir ekstremistinio pobūdžio.

Uždaryta užsieniui

Prancūzijos žinių agentūra praneša, kad susirinkusieji skandavo „Laisvo apsisprendimo Estijai“ ir „Estija estams“. Apie susirėmimus su milicija nepranešama, nors anksčiau estų išeivijos organizacijos, ci tuodamos šaltinius Estijoje, pranešė, kad Taline sutelkta 10,000 milicijos, 1,500 KGB agentų ir specialus milicijos dalinys, dalyvavęs mairšinant demonstracijas vasario mėnesį Tartu mieste ir lapkričio mėnesį Rygoje. Taip pat pranešama, kad šią savaitę Talino mokyklose organizuotos iškylų į Leningradą. Kai kurių žymybių estų žmogaus teisių gynėjų telefonai buvo išjungti ir jiems neleista išeiti iš namų.

Vasario 24 d. New York Times dienraštis pranešė, kad Estijos nepriklausomybės šventės išvakarėse, Estija buvo uždaryta užsienio korespondentams ir diplomatomis. Tapratutinės žinių agentūros praneša, kad Taline buvo surengta oficiali demonstracija, protestuojant prieš tai, ką kalbėtojai pavadino, jog Amerika

kišasi į Estijos vidaus reikalus. Buvo reikiamas pasipiktinimas 41 JAV kongresmeno laišku generaliniam sekretoriui Gorbaciovui, prašant, kad būtų leista estams tinkamai paminėti Estijos nepriklausomybės šventę.

Prezidento žodis konferencijoje

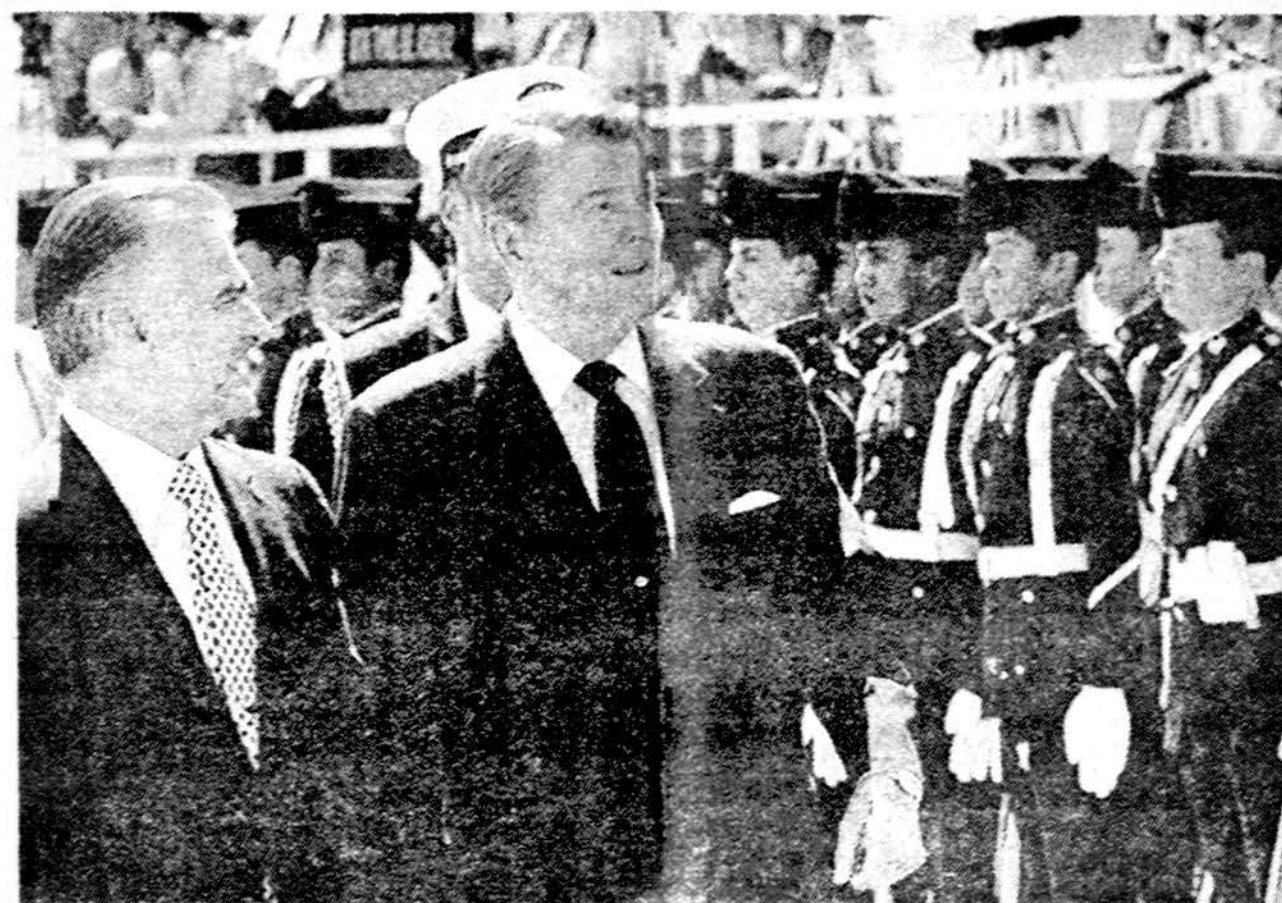
Washingtonas. — Trečiadienio vakare prez. Reaganas turėjo spaudos konferenciją. Pradžioje jis pranešė, kad sekr. Shultzas iš Maskvos jam pranešęs padarėnčias žinias apie vykstančius pasitarimus ilgųjų distancijų raketų reikalu ir regioninių konfliktų atveju. Jis palietė vidurinių Rytų taikos problemas ir pasakė, kad sekr. Shultzas šiuo metu vyksta į tą sritį ir turės pasitarimus su Izraeliu ir kai kuriais arabų vadais.

Tik Sandinistai grasina kitiems

Kalbėdamas apie Centro Amerikos regioną, prezidentas pasakė, jog keturi kraštai iš penkių, pasirinko demokratiniais rinkimais savo vyriausybės, kurioms nelengva įvesti visas žmogaus teises, bet viskas yra daroma ta kryptimi. Tik vienas kraštas — Nikaragva su komunistiniu režimu grasina demokratinėms šalims tame regione. Amerika yra tik už laisvę, paremtą demokratiniais principais. Prezidentas pabrėžė, jog Kongresas savo balsavimu parodė, kad daugiau nebespaudžia Sandinistų, kad būtų demokratinis rezistencinis nusiteikimas. Bet Senatas sutiko su prezidentu, kad „mes negalime palikti vienus tuos, kurie kovoja už laisvę Nikaragvoje, komunistų malonei.“

Padvigubėjo Sovietų parama

Kai Kongresas laisviau pasisakė Sandinistų atžvilgiu,

Prezidentas Reaganas sutikimo iškilmėse su Meksikos prezidentu Miguel de la Madrid, kai jis lankėsi Mazatlan, Meksikoje, praėjusią savaitę.

Komunistai šmeižia taurų lietuvių

Pavergtoji Lietuva. — Vilniuje ir kituose miestuose šiuo metu pradėtas rodyti filmas apie dabar tebekalinamą kun. Alfonsą Svarinską. Komunistai tai vadina dokumentiniu filmu, kurį pavadino „Kas jūs, kunige Svarinska!“.

Šį filmą suorganizavo Linas Lazėnas, o scenarijų paruošė Justinas Lazauskas. Filmo režisierius — Ferdinandas Kauzonas. Jie buvo nuvykę pas kalinamą kunigą ir ten pradėdė pasikalbėjimą. Filme parodoma šiurkšti aplinka, kurioje yra kun. Svarinskas, dirbęs virtuvėje.

Didvyriais vadina partizanus

„Tiesa“ savo 36 numeryje rašo, jog 1983 m. gegužį „teismas dar buvo įrodė, kad kun. Svarinskas įvairiose respublikos bažnyčiose per metus pasakė apie 200 pamokslų...“ „Vis platino antitarybinio turinio savo rašinius, kurie, beje, su juo žinia buvo spausdinami „Lietuvos katalikų bažnyčios kronikoje“, kurstė ir įtraukė į nusikalstamą veiklą kitus kunigus, tikinčius žmones, demonstratyviai su gelėmis sutikdavo „didvyriais“ vadindavo buržuazinių nacionalistinių gaujų dalyvius ir kitokius nusikaltėlius“.

Jo didysis „nusikaltimas“
Tai dalis kun. Svarinsko „nusikaltimų“. Bet svarbiausias jo „nusikaltimas“ buvęs pokario metais Ukmergėje, kai jis padėjo Lietuvos laisvės kovotojams, mūsų partizanams. Sako, kad jis būdamas kunigu

jie tuoj tik paskutinių dviejų savaitių metu pradėjo grasinti vieninteliui neseniai vėl leistam veikti laikraščiui ir atmetė paliaubų pasiūlymą, kurį pateikė kardinolas Obando. O šių metų pirmąsias dvi mėnesiais Sovietai savo karinę paramą Nikaragvos sandinistams net padvigubino. „Tai nėra taikos ženklai“, kalbėjo prezidentas. „Priešingai, yra daug žinių, kad norima likviduoti opoziciją ir kankinti savo kaimynams“. „Mes privalome veikti, kad laisvė nebūtų Nikaragvoje uždusinta ir kad duoti pažadai būtų įvykdyti laiku“.

Po šio prezidento pranešimo, žurnalistai klausė daug įvairių klausimų, į kuriuos Reaganas išsamiai atsakė.

seminarijoje užmezgė ryšius su kunigu J. Buožiu ir partizanams padėdavo, parūpindamas dokumentus. Kaip žinome, tada visa Lietuva kovojo prieš atėjusius komunistus ir tikėjo, kad galės išvairyti raudonarmiečius ir vėl laisvai gyventi. Už tai, kad jis padėjo mūsų partizanams ir, kad priminė tautai tikrąsias krikščioniškojo gyvenimo vertybes, buvo nuteistas kalėjimu ir todėl ir šiandien iš ten neišleidžiamas.

Kaip iš „Tiesos“ korespondento Algirdo Strumskio aprašymo matyti, kun. Svarinskas tebėra nepalaužtas ir garbingas Lietuvos sūnus, nenoris jos žmonėms blogo, bet vedas juos į gerį ir nenusilenkia okupantui. Šis komunistų propagandinis filmas dar kartą parodo, kad kova su religija ir tautišku bus tęsiama toliau, o kovotojai už Lietuvos nepriklausomybę ir žmonių prigimtias teises bus ir toliau Gorbaciovo grūdami ir kalėjimus ir koncentracijos stovyklas.

Mirė

kun. J. Grišans, MIC

Vasario 24 d. Stockbridge, Mass., vienuolyne, kur daug metų gyveno, mirė latvis a.a. kun. Juozas Grišans, MIC. Vėlonis buvo gimęs 1891 m. lapkričio 18 d. Latvijoje. Kunigu išventintas 1916 m. kovo 25 d. Marijonas vienuolis yra nuo 1935 m. vasario 25 d. Noviciatą atliko Marijampolėje, Lietuvoje, norėdamas geriau išmokyti lietuvių kalbą. Kurį laiką studijavo Romoje. Latvijoje buvo klebonas ir vienuolyno vyresnysis. 1944 m. pasitraukė nuo antrosios bolševikų okupacijos ir gyveno Vokietijoje, paskui Romoje buvo marijonų vienuolyno vyresnysis ir generalinės tarybos narys. Iš ten 1948 m. išvyko į Argentina, kur taip pat buvo Avellanados marijonų vienuolyno vyresnysis. Paskui išvyko į JAV-bes ir čia kurį laiką dirbo tarp latvių katalikų, itaisė netoli Kenoshos vasarvietę Wandavega, Wisc. Dabar ilgus metus senatvę leidžia Stockbridge vienuolyne. Mokėjo gerai lietuvių kalbą ir buvo lietuvių didelis draugas. Laidojamas pirmadienį, vasario 29 d., Stockbridge, Mass.

— Italijos spauda skelbia, kad Afganistano reikalų vedėjas Romoje pabėgo į Vakarus.

TRUMPAI IŠ VISUR

Washington statistikos duomenimis remiantis, skelbiama, jog mokesčių mokėtojai, kurie skambina ar kreipiasi į mokesčių įstaigas, norėdami gauti paaiškinimų, kaip atsakyti į kai kuriuos mokesčių blankuose pateiktus klausimus, gauna 39% neteisingus, klaidingus atsakymus. Ne visi IRS tarnautojai yra kvalifikuoti kaip iš tikrųjų reikia atsakyti su ju pačių įstaiga.

— Lietuvos komunistų spaudoje dažnai pabrėžiamas vyriausybės naujas sufalsifikavimas Lietuvos istorijos. „Tiesoje“ dažnai rašoma netiesa, kad 1918 m. buvo įsteigta Tarybų valdžia ir, kad patys žmonės pasirinko socialistinį gyvenimo būdą.

— Izraelio prez. Chaim Herzog perrinktas antram penkerių metų terminui.

— Washington valstijų gubernatoriai pritarė, kad būtų ratifikuota Amerikos — Kanados nevaržoma prekybos sutartis, išskyrus Kentucky, Michigan, Šiaurės Dakota, Vak. Virginija ir Wyoming valstijas, kurios pasisakė prieš tą prekybos sutartį.

— Tel Avive Užsienio reikalų ministeris Shimon Peres pareiškė, jog nieko nebuvo kalbėta apie bet kokį užmokestį už tai, kad Izraelis pažadėjo nebombarduoti Irako statomus alyvos vamzdžius 1985 m.

— Kolumbija, kaip praneša Associated Press agentūra, ruošiasi legalizuoti marijuanos ir kokaino prekybą.

— Seoule naujasis prezidentas Roh Tae Woo, buvęs generolas, ketvirtadienį prisiekė garbingai ir teisingai eiti pareigas. Savo inauguracijos kalboje pasakė norįs ieškoti būdų, kad būtų pagerinti ryšiai su Šiaurės Korėja. Pietų Korėja turi naują konstituciją. Joje gyvena 41 mil. žmonių.

— Filipinų prezidentė Corazon Aquino praėjusi ketvirtadienį pradėjo trečiuosius metus, kaip yra išrinkta prezidentė. Ji turi daug sunkių problemų krašto valdyme, nes dažnai yra ruošiami perversmai prieš ją.

— Arizonos buvęs gubernatorius Bruce Babbitt, kuris buvo paskelbęs savo kandidatūrą į prezidentus, po įvykių New Hampshire pirminių rinkimų, atšaukė savo kandidatūrą.

Milžiniškos armėnų protesto demonstracijos

Joms pritaria ir komunistai

Maskva. — Sovietų Sąjungos žinių agentūra Tass paskelbė didelius tautinius neramumus pietinėje Sovietų Sąjungos dalyje. Šios protesto demonstracijos, įskaitant ir reto pobūdžio vietinės valdžios nepaklusnumą Sovietų politikai, kaip dabar atrodo, yra pačios didžiausios, kokios tik buvo iš tautinių bendruomenių pusės. Praėjusį gruodį Alma Atoje buvo dviejų dienų panašios demonstracijos.

Tass rašo, jog tai yra „viešųjų įstatymų sulaužymas“ Nagorno — Karbach autonominiame armėnų regione Azerbaidžano respublikoje, netoli Irano sienos. Tass praneša, jog armėnų gyventojai reikalauja, kad ši teritorija būtų prijungta prie kaimyninės Armenijos respublikos. Maskvoje Komunistų partijos vadai svarstė susidariusią padėtį.

Maskvos pasiuntiniai

Sovietų vyriausybės laikraštis „Izvestijos“ rašo, jog armėnų protestai prasidėjo prieš 10 dienų kituose miestuose ir ypač išsiplėtė Armenijos sostinėje Yerevan, kurioje buvo reikalaujama minėtų sričių prijungimo. Demonstracijos čia tęsiasi paskutines 4 dienas. Partijos vadas Karen Demirchyan kreipėsi per televiziją, prašydamas nutraukti demonstracijas. Maskvos politbiuras pasiuntė du savo narius — Demicheva ir Razumovsky į Nagorno — Karbach sostinę Stepanakert, o kitus du narius į Yerevaną.

Reikalavimas atmetas

Tass rašo, kad jų prašymas prijungti prie Armenijos buvo svarstomas Centro komitete ir atmetas. Sprendimas buvo padarytas praėjusią savaitę pilname Komiteto sėstate. „Izvestijos“ rašo, kad praėjusį šeštadienį Nagorno — Karbach vietinis sovietas patvirtino

— Rytų Berlyno apylinkėje esančios Sovietų branduolinės raketos buvo išmontuotos ir jau vakar pradėtos išvežti į Sovietų Sąjungą, kaip reikalauja pasirašytoji sutartis.

— Čekoslovakų žinių agentūra Ceteka pranešė, kad Sovietai iš Moravijos provincijos pradėję išvežti savo SS-12 raketas.

— Sovietų Sąjungos Proton raketa sugedo, kai reikėjo išmesti tris satelitus į orbitą. Trylikos mėnesių metu tris kartus raketa neveikė. Tasso pranešimu trys satelitai atsiskyrė nuo raketos, bet neiškilo ir nustatyta orbita ir krisdami į žemę sudegė.

rezoliuciją prijungti tą sritį prie Armenijos. Maskvoje tai laikoma pavojinga išeitimi, nes tai sudarytų precedentą panašiai elgtis ir kitoms tautybėms.

Kai šis reikalavimas buvo Maskvoje atmetas, pirmadienį prasidėjo demonstracijos Yerevane. Armėnai susirinko prie Operos namų 11 val. naktį ir demonstravo iki 5 val. ryto. Dienos metu masiniai ejo prie savo ministerių tarybos pastato, partijos komiteto ir vietos vyriausio sovieto įstaigos.

Tankai gatvėse

Šiame regione veikia po grindžio stipri organizacija ir dabar. Jos vadas Ayrikyan buvo suimtas ir kalėjo 17 metų. Jis ir vėl vadovauja bendrai armėnų tautinei organizacijai. Jie reikalauja, kad būtų leista patiems apspręsti savo likimą, kaip kad yra garantuota konstitucijoje. Tačiau Maskva sako, jog tai „nesutampa su darbo žmonių interesais sovietų Azerbaidžane ir Armenijoje ir kenkia tautinių grupių ryšiams“.

Kariuomenė su tankais pasirodė sostinės gatvėse; būta ir žuvusių. Jie raginami „nepasiduoti nacionalistiniams elementui“. Demonstrantai skandavo: „Viena tauta, viena respublika. Mes norime laisvės“.

Uždrausta važiuoti Estijon

Ta proga New York Times korespondentas iš Maskvos vėl rašo, kad Sovietų Sąjungoje yra daugiau kaip 100 tautybių, kurios 1920 m. buvo pajungtos Sovietų kontrolėn. Jų dauguma ir šiandien tebėra nusistatę prieš Sovietus ir dabar išbando Gorbaciovo glasnost atvirumo politiką, reikalaujanti daugiau laisvės, o Pabaltijo tautos kuruoja autonomijos reikalavimus. Rusai šiuo metu sudaro apie 51,5% Sovietų gyventojų. 2000 metais jų bus jau tik 49%.

Sovietų vyriausybė laikinai uždraudė įvažiuoti į Estiją užsienio diplomatams ir žurnalistams. Bet demonstracijos Estijos nepriklausomybės dieną įvyko, kaip, kad jos vyko Latvijoje ir Lietuvoje, rašo New York Times. Armėnams, šalia žydų, daugiausia leidžiama emigruoti. Maždaug po tūkstantį žmonių kas mėnesį gauna leidimus išvykti. Daugelis jų atvyksta į Los Angeles, kur yra jų didžiausias susibūrimas. Armėnai daugiausia yra krikščionys, tik mažesnė dalis musulmonai.

Didžioji pasaulio spauda rašo, kad šią sritį Stalinas prie Azerbaidžano prijungė 1923 m. gi Pabaltijo valstybės buvo slapto 1939 m. nacių Ribbentropo ir sovietų Molotovo paktu aneksuotos.

KALENDORIUS

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė.

Vasario 27 d.: Fortunatas, Vilana, Ginvilas, Vilmantė, Gabrieliūs, Ašmantas, Skirmantė.

ORAS

Saulė teka 6:32, leidžiasi 5:36. Temperatūra dieną 38 l., naktį 15 l.

III PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŠVENTĖS PROVIZORINĖ PROGRAMA

Devyni mėnesiai liko iki būsimosios Pasaulio Lietuvių Sporto šventės. Beveik visi pagrindiniai darbai jau baigiami atlikti. Sudaryta ir tokia provizorinė šios šventės programa: Gruodžio 26 dieną – atidarymas, pajavirintas tautiniai šokiai. Po atidarymo pirmosios krepšinio žaidynės. Vakare sportininkų ir jaunimo susipažinimo pobūvis ir kitas ALFAS kviestinių svečių priėmimas-pobūvis.

Gruodžio 27 oficialus Lietuvių Dienų atidarymas Adelaidės miesto rotušėje. Prieš tai atidarymo pamaldas Šv. Ksaverio katedroje. Atidaryme dalyvauja sporto klubų ir užsienio svečių atstovai su savo vėliavomis ir tuo metu rungtynių neturintieji sportininkai.

Gruodžio 28 dieną sporto žaidynės ir atstovų posėdis. Vakare jaunimo koncertas.

Gruodžio 29 dieną sporto žaidynės ir vakare tautinių šokių koncertas.

Gruodžio 30 dieną sporto žaidynės ir vakare jaunimo pobūvis.

Gruodžio 31 dieną baigminės tinklinio ir krepšinio žaidynės ir reprezentacines rungtynes. III-ju PLS Žaidynių oficialus uždarymas ir vakare Naujųjų Metų pokylis.

Sausio 1 dieną atsisveikinimo iėminė visiems žaidynių dalyviams ir svečiams.

Paskutinės Australijos lietuvių sporto šventės Geelonge metu įvykusiame atstovų posėdyje buvo nutarta atvykstantiems sportininkams svečius, prieš jįms vykstant į Adelaidę, priimti Sydnejuje. Jie čia bus nuo gruodžio 22 dienos ir į Adelaidę iškris gruodžio 25 dieną. Sydnejaus sporto klubas „Kovas“ čia jįms surengs treniruotės pobūdžio rungtynes, išskyla laivu, bendras Kūčias su kitais lietuviais ir kt. Po žaidynių Adelaidėje, svečiai sportininkai sausio 2-ą dieną išvyks į Melbourną ir Geelongą, kur bus iki savo išvykimo iš Australijos.

N. Metų sutikimo pokylis bus bendras, kartu su Lietuvių Dienų dalyviais. Svečiams sportininkams, oficialiai dalyvaujantiems šventėje, įėjimas nemokamas. Australijos lietuviams sportininkams yra palikta 250 bilietai.

Šventės atidarymo metu, šalia kiekvienos nešamos mūsų klubų ir užsienio svečių vėliavos, šonuose bus nešamos ir po dvi Lietuvos vėliavos. Jau yra padaryta ir speciali P.L.S. Žaidynių vėliava, kurią padarys Tautinės 1938 m. olimpiados Kaune dalyvis V. Ratkevičius, kai jos kitas pagražinimas padarė Adelaidės lietuvių rankdarbių būrelis narė. Vėliavai viršūnėje, su šios šventės ženkle, padarė „Vyčio“ garbės narys B. Nemeika.

Šventei atžymėti padaryti specialūs keturių rūšių medaliai: varžybų laimėtojams – aukso, sidabro ir bronzos, o taip pat sidabrinis Lietuvos Tautinės Olimpiados 50 metų sukakties buvusiems tos olimpiados dalyviams, kurie tuo metu bus Adelaidėje. Medalius dovanos Lietuvių Ko-op draugija „Talka“. Šiai šventei atžymėti bus išleisti specialūs leidiniai su visa šventės informacija, Tautinės Olimpiados sukakties atžymėjimas ir kitos statistinės žinios bei sveikinimai, kuriuos už mokestį gali talpinti vietiniai ir svečiai iš užsienio. Šio leidinio redaktorius yra V. Baltutis.

Žaidynių suvenyrai – marškinėliai (T-shirts), ženklukai, kepurės ir kt. Dalyvių ID kortelė bus pagaminta ir prsegama arba pakabinama po kaklu. Ta kortelė bus dalyvio bilietas ir žaidynių sales ir renginius, į kuriuos dalyviai bus įleidžiami nemokamai. Dalyvių kortelės bus numeruotos ir dviejų spalvų: užsienio svečiams ir vietiniams sportininkams.

Jaunimo renginiams jau yra sudarytas specialus komitetas, organizuoti ir prvesti visus jaunimo pobūvius vakarais. Į ALFAS kviestinių svečių priėmimą bus pakviesti Š. Amerikos ir Australijos L. Bendruomenių vadovai, materialiai šventę parėmusių organizacijų atstovai, Tautinės Olimpiados dalyviai, sporto klubų pirmininkai, buvę ALFAS pirmininkai, ALFAS Garbės nariai, svečių sportininkų grupių vadovai, spaudos ir radijo atstovai, dviasikija, Australijos Krepšinio s-gos pirmininkas, mecenatai ir kiti mūsų sportui nusipelnę asmenys. Po oficialios dalies vyks svečių pabendravimas.

34-tose Australijos Lietuvių Sporto žaidynėse geriausiai pasirodžiusio sporto klubo pripažinimą laimėjo Geelongo „Vyčio“ sportininkai.

KAIP VYKSTA A. SABONIO GYDYMAS

Pasauliniai pagarsėjusiam Kauno „Žalgirio“ centro puolėjui Arvydui Sabonui rugpjūčio pabaigoje buvo padaryta antra dešinės kojos Achilo sausgyslės operacija. Po jos jis buvo gydomas Kaune. Nuo lapkričio 17-tos iki gruodžio 2-ros dienos Arvydas buvo gydomas Vilniuje. Nuėmus gipsą, koja buvo įstatyta į specialų įtvarą, kurį atsiuntė Oklahomoje dirbantis suomių traumatologas Juka Vitasaris. Vasarą jis buvo atvykęs į ok. Lietuvą atlikti Arvydui reabilitacijos procedūras.

Arvydą operavęs medicinos mokslų daktaras K. Vitkus teigia, kad Achilo sausgyslės funkcijų atstatymas yra gana ilgas ir sudėtingas procesas, kuris turi būti gerai apgalvotas, norint pasiekti gerus rezultatus. Šis procesas vykdomas pagal kruopščiai sudarytą programą. Atliekamos masažo procedūros, pratybos bendro fizinio paruošimo saleje ir baseine.

Neseniai Arvydas Sabonis drauge su mikrochirurgu K. Vitkumi ir reabilitacijos fizinio rengimo pratybu vadovu treneriu A. Kosausku lankėsi Suomijoje, kur vyko gydytojų konsilijumas. Kaip žinoma, Helsinkio medicinos centrą, kuriame Arvydas jau anksčiau yra du kartus buvęs, turi naujausią diagnostikos aparatūrą. Helsinkio traumatologai apžiūrėjo operuotą Sabonio koją ir tyrė kaip vyksta reabilitacijos procesas. Gydytojų nuomone, Arvydo koja gyja gerai, bet yra kiek sustingusi ir pastebėti uždegimo reiškiniai, tačiau esant tokiai sunkiai pakar-

totinai traumai – tai normalu. Pavojus neišnyko: be įtvaro Arvydui vaikščioti dar negalima. Gydomo programa dabar – padėti atgauti dešinės kojos blauzdos raumenis. Bus taikomas visas kompleksas pratimų, leidžiamų uždegimą mažinantys vaistai. Po išsamaus tyrimo paaiškėjo, kad, kai visiškai išgys dešinė koja, reikės operuoti ir kairiąją.

Helsinkyje buvo sukvietusi konsilijumas dėl mitybos. Sudaryta speciali dieta, kurios Arvydas turės griežtai laikytis. Numatyta ir išsami gydomo programa trim savaitėms. Joms praėjus, į Vilnių atvyks Suomijos traumatologijos specialistai. Bus įvertinta Arvydo būklė ir numatyta tolesnė gydomo programa. Tolesnė gydomo ir reabilitacijos sėkmė labai priklausys ir nuo Arvydo pastangų. Koja įtvare turės būti dar keletą mėnesių. Gydomo pabaigoje manoma Arvydą nušviesti tyrimams į JAV-es. Jei viskas gerai seksis, A. Sabonis rugpjūtyje galės pradėti treniruotis.

Teko patirti, kad praėjusių metų pabaigoje Sovietų krepšinio rinktinėje gastroliuojant JAV-ese, rinktinės treneriams buvo pavesta išsiaiškinti JAV-ių medicinos centrų galimybes ir po to spresti, kur Arvydą gydyti. Sov. S-gos rinktinės treneriai bendrais bruožais patikslino kelis medicinos centrus su kuriais būtų galima bendradarbiauti. Su jais konkrečiai tartis pavesta medicams. IR

UŽDEGTA XV-TOSIOS ŽIEMOS OLIMPIADOS UGNIS!

Tuo pačiu uždegto ir širdys bei jausmai 650,000 kalgariečių ir gal kita tiek jų svečių iš plataus pasaulio. Su spalvingomis ir emociingomis atidarymo iškilėmis, dalyvaujant 70,000 žiūrovų XV-ji Pasaulio žiemos olimpiada atidaryta! Calgariečių 7-nerių metų pastangos ir intensyvūs darbai tapo apvainikuoti! Jų svajonės suruošti spalvingiausią ir didingiausią festivalį, spektaklį, iš visų iki šiolei vykusių, pagaliau tapo realybe!

Kiekvieną vakarą, saulei nusileidus, miesto centre prasideda pagerbimas, laimėtojams medalių įteikimas. Per 16 dienų šimtą tūkstančių minia, užburta Olimpines dvasias, kelia savo olimpiniam herojams ovacijas, kokių senovės graikai ar romėnai tikrai pavydėtų.

Didingai sugriaužė, lyg šimtai patrankų, nušvito Calgary dangė, pasipylė tūkstančiai įvairiaspalvių žvaigždžių... Didžiulėje scenoje šimtai jaunųjų šoko, dainavo, paskui daugiataukstantinė minia, apimta ritmiškų muzikos garsų judėjo, dainavo, šoko visi kartu; šoko vaikai, šoko jaunimas, šoko

senimas, kalgariečiai ir jų mieli svečiai iš visų pasaulio kampų... Ši Olimpinių plazų apsupta šventiška iliuminuota, dangoraižių, jų centre aukščiausias pasaulyje olimpinės ugnies fakelas (40 aukštų), beždandžių prokektoriams ir leizerių šviesomis, viskas pavirto fantastiška pasaka... Šitokios iškilės vyksta kasdien, iki išpūdingųjų Olimpiados uždarymo iškilmių.

Kas gi taps iš 138 skirtų Olimpinių medalių išdidžiais savininkais? Nežinia. Atrodo ir šios Olimpiados dauguma medalių nukeliaus už geležinės uždangos, nes jų atletai yra profesionalai, juos treniruojant ne tik chemikalais, bet ir psichopinoze.

Tai tik trumpa šio dramatiško įvykio apybraiža, šios nepaprastos XV-tosios žiemos olimpiados atidarymo proga.

Apie šios didžiausios sporto manifestacijos, herojus, triumfus ir tragedijas; jos eigą, rezultatus ir ką bendro turėjo lietuviai su šia olimpiada; kaip šio spektaklio liudininkas, pasistengsiu išsamiai aprašyti olimpiniai ugniai užgesus... A.N.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Monday, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol. ..	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.) ..	\$35.00	\$20.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisyso nusiūžia. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

REPREZENTACINĖ KOMANDA

Detroito lietuvių sporto klubas, „Kovas“ organizuoja reprezentacinę krepšinio komandą ir kviečia pavienius klubo sportininkus lošti tenisą, golfą ir dalyvauti kitose sporto šakose. „Kovas“ rengiasi šių metų gale

ir pradžioje dalyvauti III pasaulio lietuvių sporto žaidynėse, Australijoje.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penk. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
2655 W. 69 St.
Tel. 776-9691
pirm. 12-2 v. p.p.; treč. 12-2 v. p.p.
penkt. 1-3 v. p.p.
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsiplėtimų venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Cicero Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
LIETUVIS GYDYTOJAS
3925 West 59th Street
Val., pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. kabineto ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASED TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

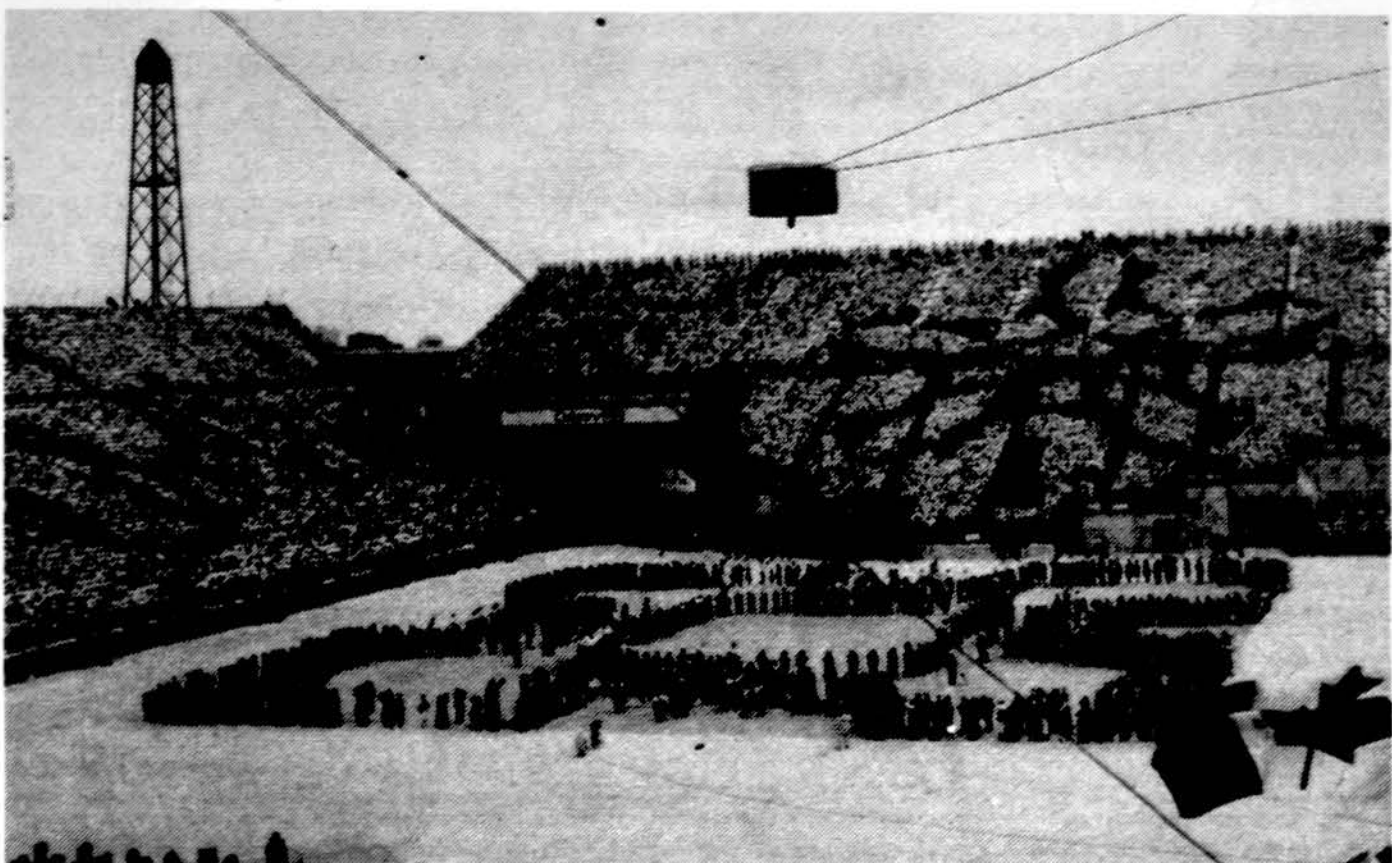
DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
2836 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Peas Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross Igoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr.
Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Vaizdas iš XV-tos žiemos Olimpiados atidarymo Calgary, Kanadoje.

ŠEIMOS AŠIS

Pamąstyti apie senelių svarbą šeimai yra svarbu ne tik seneliams, kurių tarpe vis daugiau žmonių randasi, dėka modernios medicinos ir sveiko gyvenimo, bet ir jų vaikams, kurie dažnai, pasinėję pragyvenimo ir šeimos auginimo rūpesčiuose, savo senovės tėvuose, ypač negaluojančiuose, mato tik našta, trukdymą modernaus gyvenimo tempo. Dažnai ir patys seneliai taip save mato. Nenorėdami vaikams trukdyti gyvenimo, ne tik geografiškai atsiskiria nuo vaikų, ir tuo pačiu nuo vaikų, bet ir šiaip pasitenkina susitikimu su jais tik per didžiąsias šventes — ir tai ne kasmet, nesuvokdami savo svarbos ne tik vaikams, bet ir jų tėvams. Padėti geriau suvokti senelių svarbą šeimyniniame gyvenime, „Our Sunday Visitor“ savaitraštyje 1988.II.21 tilpo idomus senelių vaidmens apibūdinimas.

Apie buvimą efektyviais seneliais kalbėjo Caroline Gutowski, Nacionalinio Šeimos instituto Washington, DC, programų koordinatore. Pasidarius seneliais, sako Gutowski, reikia išmokyti skirtingai santykiuoti su vaikais: anūkais ir su savais vaikais — anūkų tėvais. O ši rolė irgi nevisada buvo tokia pat. Šio šimtmečio pradžioje, kalba Gutowski, senelio rolė buvo aukščiausiojo šeimos autoriteto, bet šiandieninėje visuomenėje ta rolė yra pasikeitusi. Darniose šiandieninėse šeimose senelių rolė nėra vaikams ir anūkams įsakinėtojo, autoriteto rolė, o globėjo. Seneliai, būdami laisvi nuo reikalo užsidirbti pragyvenimui bei nuo didesnių kasdieninės namų apyvokos darbų, turi laiko daugiau meilės ir supratimo parodyti anūkams ar net savo gyvenimo pareigų ujamais savo vaikams. Seneliai gali turėti daugiau laiko suprasti savo anūkus; išklausti jų vaikiškų samprotavimų, negu jų tėvai. O būti išklaustam ir supratam yra būtina vaiko psichikėjimo savim vystymui.

Seneliai taip pat yra šeimos vyresnieji, jie yra šeimos istorijos pasakotojai. Šeimos pasakojimai padeda vaikams pajusti ryšį su praeitimi — tiek tautos, tiek ir savos šeimos. Vaikams ypač būna idomūs pasakojimai apie jų tėvus, kai jie maži buvo. Seneliai gali duoti savo vaikams kitą perspektyvą į jų tėvus. O seneliams patiems, pasakojant šeimos istoriją vaikams, yra proga ir patiems savo gyvenimo siūla, jo prasmę geriau suvokti.

Seneliai gali būti idealūs, kantrūs vaikų mokytojai, padedantys vaikams suvokti tvirtinys bei gyvenimo grožį, išmokyti įvairių rankdarbių bei žaidimų. Jaunesniems šeimoms nariams seneliai gali būti ir gražios senatvės pavyzdžiai. Dažnai, kai visuomenėje žmonės grupuojasi pagal amžių, vaikams, neturėdami artimų senų žmonių patyrimo, neišsivaiduoja senatvės tikrovės, kuri vienok nėra vien negatyvi. Seneliai gali duoti pavyzdį jaunesniems, kaip priimti nesėkmes ir asmeniškus apribojimus.

Straipsnyje Caroline Gutowski davė pavyzdį vieno berniuko, kuris su savo seneliu „išskūdo po jo sodą, klausydamasis senelio patarčių, mįslių, liaudiškos išminties. Užaugęs berniukas, kai atsiradavo sunkiosios padėtyse, sėmėdavosi savo senelio išminties, prisimindamas pasivaikščiojimus su juo po sodą. Ne per jūdus seneliai gali būti ir tie, kurių nuolatinis buvimas namie ir atvirumas šeimos na-

riams sudaro ištikimą priebėgą, pakeičia tuščią namą į šiltus, jaukius namus.

Gutowski davė įvairių pavyzdžių, kaip seneliai gali gilinti ryšį su vaikais, net jei jie ir būtų toli nuo jų ar dėl šeimyninės nesantaikos negalėtų tiesiogiai su vaikais bendrauti.

Seneliai gali į magnetofonines juosteles įkaltinti savo gyvenimo pasakojimus, pritaikytus savo vaikų amžiui. Galėtų ir šiaip lietuviškas pasakaites ar savo pačių senelių dainuotas dainas, eiles, ar pasakas įrekomuoti vaikams. Seneliai galėtų surinkti reprezentacinį šeimos istorijos albumą, su trumpais parašais po nuotraukomis ir, esant progai, jį su vaikais pasidalyti, pasipasačioti.

Seneliai galėtų savo vaikams siųsti laiškelius, vis pridėdami sau adresuotą, su pašto ženklų voka, kad vaikams atsiųstų savo kūrybos. Kur plačiau išsiblaškęs giminė, seneliai galėtų rašyti ir siuntinėti visos giminės aplinkraštį: minėdami visų gimtadienius, mokslinius ar darbo pasiekimus, svarbius ateinančius įvykius ir t.t. Seneliai taip pat gali skatinti dažnesnius pasikalbėjimus telefonu, priimdami vaikų paskambinimus net savon sąskaiton.

Kadangi seneliai yra laisvi nuo tėvų pareigų ir rolės, jie gali būti tikrais savo vaikų draugais, paliekdami autoriteto rolę vaikų tėvams, sako Gutowski, kas ir apsaugos nuo autoritetų konfliktų.

Pagaliau, kadangi seneliai yra šeimos vyresnieji, jie dažnai tampa ir šeimų ašis per didžiąsias šventes, galį perduoti ir savo vaikams šeimos tradicijas, leidžiant, žinoma, ir naujoms kartoms ką nors savo pridėti. Seneliai, kadangi jie nėra tokie artimi, kaip jų tėvai, vaikams gali būti ir kažkas magiško, — sako Gutowski, — jie gali būti labai artimi, vaikus suprantą suaugusieji, kurie vienok negrįžta į namus nei baidomės, nei pamokomis, nei kitais gyvenimo nemalonumais.

Gutowski pripažįsta, kad šiais laikais vis dažniau, seneliai stengiasi gyventi kuo savarankiškiau, nepriklausomai nuo vaikų ir, tuo pačiu, vaikų. Nors ji pripažįsta, kad dažnai toks elgesys kyla iš nenoro sukelti konfliktą su savo vaikais dėl vaikų auklėjimo, dėl tokio atsiribojimo nukentima ne tik seneliai, niekad nepažinę savo vaikų, bet ypač vaikai. Konfliktai nėra būtini, jei seneliai teisingai supranta savo rolę: ne perimti vaikų auklėjimą iš jų tėvų, ar, net blogiau, „taisyti daromas auklėjimo klaidas“, o ieškoti būdų paremti tėvų darbą, žinant, kada atitraukti, kad vaikui būtų aiškios tėvų ir senelių rolės. Seneliams svarbu suvokti ne tik kokios rolės jiems nepriklauso, bet dar svarbiau, kokios rolės jiems priklauso ir kurias tik jie gali išpildyti.

Gutowski prisimena vieną senelę, kuri jaudinosi, kad jos vaikai kiti seneliai daug turtingesnes dovanas davė vaikams negu ji išgalėjo. Tik vėliau ji pamatė, kad savo draugystę ji vaikams davė brangiausią dovaną. Būtinai vyresniesiems suvokti, kad jie yra svarbūs jaunesniesiems tiek pat, kiek jaunesnieji yra svarbūs jiems. Būtinai ir mūsų tautos ateiviai, kad seneliai vykdytų savo senelių pareigas — būti savo vaikų draugais, šeimų pasakoriais; būti tais, kurie juos supranta ir išklauso, kai visi kiti per daug užsiėmę.

a.j.z.

AR VERTA KASMET SUSIRINKTI?

Ne stebuklas

VYTAUTAS VOLERTAS

Ar mums verta kasmet sulėtėti gyvenimo skubioje, ruošiantis ir susirenkant Vasario 16 minėjimams? Ar turi prasmės okupuotoje Lietuvoje labai pavojingas nerimas, kaip ten šimtmeti jaučiamas?

Amerikiečiai, net gerai informuoti ir mūsų šeimų bičiuliai, į lietuvių nuotaikas vasarį žiūri paviršutiniškai. Net mūsų tarpe ne vienas, save šaltamintiū laikas arba toks esąs, minėjimus nužvelgia primerktomis akimis.

Tai tikrovė, visada ir visur įvairumais pamarginta. Bet prisiminkime dėl kažkada tartos frazės „I have a dream“ tamsiaodžių nirtulingai švenčiamą Martin Luther King dieną. Ar čia vien emocijinis išsiliejimas? Tai jų visokeriopai pažangai reikalingas mostas. Tai visos masės tvirtas ryšys. Žydų religinės šventės, kaip Pasover, yra istorinių įvykių prisiminimas, šiandien jau savotiška filosofija tapęs. Gal bloga filosofija? Bet kuri filosofija yra bloga savoms akims, kuri yra gera visoms akims?

Vasario 16, istorinis įvykis, turėtų būti iškalbus ne tik suaugusiems, bet ir lietuviškai auklėtam jaunimui bei liuanistines mokyklas lankančioms vaikams. Šis įvykis prilygsta Mindaugo vainikavimui, Lietuvos krikštui, Žalgirio mūšiui. Kiekvienos valstybės prisikėlimas po beveik pusantro šimto metų nebūties yra visų pastebimas, kartais net sunkiai tikint. O tikėti reikėjo. Ir pasaulis buvo priverstas tikėti, nors ilgokai dėl Lietuvos „de jure“ pripažinimą.

Prisimename Lietuvos valstybės prisikėlimą, ne jos sukūrimą. Juk Mindaugas 1253 m. savo dokumente rašė, kad jis „buvo pateptas šventu aliejumi į Lietuvos karalius...“ Vasario Šešioliktosios aktais taip pat sako, kad „Lietuvos Taryba... skelbia atstatanti nepriklausomą... Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje...“

Valstybės atkūrimas nebuvo stebuklas, nelaukiami suvities lietuvių tautai. Šis įvykis rėmėsi carų valdžioje pavojingų tautinių darbų per ilgus metus. Valstybė atsisėdė tik po savanorių ir pašauktų karių nepriklausomybės kovose pareikalauto kraujo. Ji laikėsi ir pažangos siekė vadovų rūpestingumu. Vėl kuriam laikui išnyko ne dėl savo klaidų, bet Sovietų Sąjungos užgriūta. O

jau tada lietuvių aukų niekas nesuskačiūos. Sovietų kalėjimų daug, Sibiras platus, KGB daliniai gausūs, smurtas baisus.

Tai keliais sakiniais suglausta mūsų netolimos praeities tikrovė. Mažėja žmonės, ja patys matė. Bet ši tikrovė išliko istorijoje. Jos nepaneigs nei bet kokių titulu šaltamintiū specialistai, nei už durų ramūs, sau — ir tik sau — egzistuoja žmogeliai.

Šventė, darbas ir sielvartas turi panašumų. O mirusieji su primigusiais nei švenčia, nei dirba, nei sielvartauja. Taip pat svečiai nekvičiame į šventes neapykantos. Vasario Šešioliktoji mums nėra mažesnė, už „Passover“ arba už King dieną, todėl iškilmes, mūsų tarpe jokios neapykantos nėra ir i savo žmones žiūrime pagarbiai. Ne todėl, kad jie yra lietuviai, bet kad didelė dauguma gyvenime laikosi kultūringajam privalmos etikos, respektuodami tautą, jos virš kitų nekeldami. Pagarbai žiūrėdami i savo žmones ne tik už vardą ar už geografinę vietovę, kurioje istorija tautą įkūrė, bet už ilgą amžių, sunkių aplinkybių bandymus, nepalūžusius fiziškai ir dvasiškai, gerai žinome, kad šis mūsų požiūris grindžiamas bendru vaizdu, sudarytu iš daugelio teigiamų detalių.

Šuoliai ir žingsniai

Nuo Lietuvos Nepriklausomybės akto, nuo vieno iš didžiųjų istorinių žingsnių, šimtmeti sukanka septintas dešimtmetis. Tas jubilieus yra ir didelės nelaimės priminimas, — štai baigiasi keturiasdešimt atstuntieji metai nuo pirmos okupacijos pradžios. Nelaimė kol kas nepastumama. Kantriai stebime laiką, nes kantrybė yra nematomas išmintingųjų sąrašas. O išmintis — sugebėjimas regėti pro laiką.

Jubilieus neturėtų praeiti sustingime. JAV LB bent paskelbė 1988 metus Lietuvos nepriklausomybės metais. Tai nei didelės drąsos, nei labai didelės reikšmės aktas. Plačiam šuoliui išsivijoję esame supancioti didžiųjų Vakarų valstybių — pirmoje eilėje statant šį kraštą — ankstyvesnio nusi-kaltimo prieš tautas ir šiandieninių pastangų tą kaltę užpilti dulkėmis. Esame pavargę prieš durų turtuolių, sunaikinusių mūsų gera. Bet ir šie turtuoliai mažai gali padėti, nes

per savo neatsargumą tą gėrį išmetė laukan. Nuosirdus reikšmingų laimėjimų skelbimas — mūsų pasiektų laimėjimų, — didžiųjų planų dėstymas kol kas būtų fantazija. O tyčiomis taip prabylant, kad klausas geriau jaustųsi, būtų melas.

Lietuvai pagalbos srityje JAV LB yra nuožmi darbininkė. Be šauksmo pradėjo, be šauksmo tęsia. Ir nestoją pasigirti, kuo pati nėra tikra. Ji žvalgosi patarimų ir tautos. Neturi iliuzijų. Ir ji baimingai nekrūpčioja, pūtelėjus natūraliam, laiko ir aplinkos sukeliam, vėjeliui bei kam vytele tyčiomis i tvora pabeldus. Ji taip pat sau nesigėbia visuomenės dėmesio, kad kitiems jo būtų mažiau.

Vis dėlto pereiti metai buvo aktyvūs jei atidžiau pasižiūrėsime. Sovietų okupuotoje Lietuvoje žmonės drįso prakalbėti apie Hitlerio-Stalino susitarimą, kuris anksčiau mažai kam buvo žinomas. Apie demonstraciją Lietuvos sostinėje Vilniuje skldo žinios visame pasaulyje. Žinoma, buvo ir sunkiai nukentėjusių. Vasario 16 proga šimtmeti vėl jaučiamas su-bruždimas, kurio smulkmenas tik vėliau žinosime. Tačiau aš noriu pabrėžti, kad okupuotos Lietuvos žmonės už tautinį darbą kenčia ir gal net žūsta — taip buvo praeityje, — o mes nejačiame jokių sunkumų. Ir neturime teisės ten laukti skaudžių aukų, įskaitant kalinimus, kraują, trėmimus, gyvybes, kol jiems paties šios aukos nėra būtinos. Šiandien mūsų teisė ir pareiga padėti kietais spaudimais per JAV vyriausybę, kad aukos būtų mažesnės, o pasekos reikšmingesnės. Šitai JAV LB daro. Gorbacio skelbimas atolydis nėra komunistinio slėgimo panaikinimas. Kol kas tai vien reklama, panaši i mūsų TV reklamas, — idealiai aptarta prekė, gudriai i mūsų namus įsiveržusi, tampa nieko krūvelė. Tačiau išmintis ir tiesa reikalauja, kad griežtai nepasmerktume ateities. Pasitaiko keistenybių, keiviečiai net dykumose randa gelius.

JAV demokratija mums palengva tampa šiltesnė. Prieš kiek metų lietuvių išsivija ir jos tėvų kraštas pasauliui buvo naujo vietos. Šiuo metu aplinka yra švelnesnė. Tai ilgo laikotarpio visų mūsų institucijų ir visų mūsų žmonių darbo išdava. Reikia pastebėti, kad daug pagalbos, ypač Europoje, atėjo iš popiežiaus šv. Kazimiero ir Lie-

Vasario 16-tos minėjime Marijos aukšt. mokyklos salėje savanoriams-kūrėjams Gailė Eidukaitė ir Saulius Eidukas prisega geleis. Iš kairės: Juozas Betkauskas, Antanas Valius ir Juozas Tamulis.

Nuotr. J. Tamulaičio

tuvos krikšto minėjimų programomis. O Jungtinėse Amerikos Valstybėse pereitais metais kelis kartus prezidentas ir Valstybės departamentas viešai ir tvirtai pasisakė dėl Pabaltijo okupacijos nepripažinimo. Netiesa, kad tai esa bevečiai mostai. Juk Valstybės departamentas paskelbė su šia tema susiūtę eilę oficialių studijų ir straipsnių, pasiekusių viso pasaulio vyriausybes ir mokslo institucijas. Netiesa, kaip pašaipiai ar pesimistiškai retkarčiais tariama spaudoje, kad mumis domisi tik „dešimtos eilės pavaduotojai“! Buvo priimamas ir pirmasis (toks yra tik vienas) Valstybės sekretoriaus pavaduotojas ir ne vienas ambasadoriaus rango pareigūnas. Žinoma, politinė geografijos prasmė padėtis nepasikeitė. JAV, Lietuvai staiga ir veltui pardavusios, už jos laisvę dar net menkiausias kainos nesuėlo. Tačiau neleidžia ir visiškai užversti politinės buhalterijos knygą. Juo daugiau žodžių, juo dažniau ši knyga pasklaidoma.

DIRBTINĖ ŠIRDIS

Loyolos universitete buvo padaryta pirma tokia Chicagoje operacija — įjungta pacientui Frank Martello dirbtinė širdis, kuri bus naudojama, kol atsiradęs žmogaus širdis jam persodinti. Operacija užėmė dvi valandas. Ankstyvesnėse operacijose nebuvo galima jo nuosavą širdį išgelbėti.

KINŲ NAUJI METAI

Chicago kinams vasario 21 d. yra nauji 4688 metai. Jie švenčia su savo slobinų vaidydamu.

Baigminė kertelė

Kantriai ir patvariai darbuojantis, rezultatyvūs pasiekiamie.

DANGORAIŽIO ŠEŠĖLIS

P. MELNIKAS

Romanas

49

Susėdus, užsakius patiekalus ir pradėjus valgyti, abudu šnekėjo apie nereikšmingus dalykus. Devinskis paklausė, kokios tautybės yra Prūsas, ar ne tos pačios yra ir Dobilas, kokios tautybės lietuviški valgiai. Prūsas tada paklausė ar Devinskis yra lenkas?

— Toks iš manęs lenkas, kiek iš tavęs amerikietis. — Šia tema, atrodė, jis nenorėjo kalbėti.

Tai buvo įžanginis plepėjimas, po kurio Devinskis lyg nenorom priėjo prie esmės:

— Gal sukai galva, kodėl norėjau su tavim išsamiau pasišnektėti?

— O prisipažinsiu, galvojau. Buvau labai susidomėjęs.

— **Esu susirūpinęs** tavo ateitimi ir jaučiuos ne kaip apie ją galvodamas.

Tai štai kodėl jis tiek tylėjo čia ateidamas. O gal tik nuduoda susirūpinusi, pagalvojo Prūsas ir atsakė: — Suprantu. Ir aš susirūpinęs.

— Tu, manau, jauti, kad neatlieki darbo taip, kaip mes tikėjomeis tave priimdami?

Prūsas žinojo, jei neprispasinais — prasidės seni ginčai ir jis pralaimės. Todėl jis tylėjo ir laukė.

— Aš tikrai norėčiau žinoti, ar tu nori tabelių darbo kaip karjeros? Ar galvoji, kad kada nors sugebėsi pasitenkinamai atlikti? Mums tada nebūs rūpestių dėl jų kaip šiandien.

Vadinasi, galvojo Prūsas, jis alins, kankins ir mals vėl tą pačią seną istoriją, kurią pradėjo priimdamas i darbą. Igriso iki gyvo kaulo. Na ir monotonią! Vis tą patį. Atrodo, suprantu darbą ir pažangos kiek padariau.

— Taip, noriu, — atsakė Prūsas. — Ir sugebėsiu. — Ar jauti, kad gali ir pajėgi ši įsisavinti? Tu gal daugiau esi susidomėjęs kitomis statybos ir biznio sritimis, mažiau tabelėmis?

— Ar tai nuodėmė? Manau, kad ir jūs, ponas Devinskis, mieliau dirbtumėt kitokią darbą. Dabar rūpinatės tik personalu, samdiniais, atleidiat iš darbo ar apklaudinėjat. Gal geriau patiktų turėti savo kontorą, kaip dirbti kitiems? Ar ne? Bet dirbat tai, kas atsirado po ranka.

Prūsas turbūt atspėjo, nes pyktelėjęs Devinskis iš karto i tai neatsakė. Jis gal nesitikejo tokio aštraus atkirčio.

— Man nėra ko teisintis, — prisivertęs šyptelėjo Devinskis.

— Aš pilnai atlieku savo pareigas, — jis toliau kalbėjo — ir čia, šiuo metu net pietaudamas. Ar ir tu su tokiu pat atsėdėjimu atlieki savo?

— Dirbu, kiek išgalu, darau pažangą ir nelakstau be reikalo... — Prūsas, girdėjęs, kad Devinskis darbo laiku susitinka su kažkokia mergina, stengėsi jam igelti.

Devinskis staiga sugniauzė kumštį ir dunkstelėjo juo lengvai i stalą, tuo parodydamas savo nekantrumą.

— Aš norėjau, kad mūsų santykiai būtų profesiniai, rimti, — Devinskis aiškino, — ir tai stengiaus išlaikyti. Visą laiką tau daviau nemažai ženklų, perspėjimų žodžiu, kad tavo darbas šlubuoja, lėtas ir be ypatingų rezultatų. Nėra ko nei rangovui, nei viršininkui parodyti.

— Parodyti? Kaip tik čia jums, ponas Devinskis, norėčiau kai ką parodyti.

— Parodyk, parodyk.

Prūsas traukė iš voko atsineštas nuotraukas ir žurnalus paklodamas juos ant stalo.

— Čia mano atliktos statybos kontoroj ir straipsniai techniškuose žurnaluose. Gal nematėt?

— Ne, nemačiau.

Bet Devinskis labai nenoriai vartė visą tą medžiagą. Prie kai ko pristodavo, pakeldavo ir pritraukdavo arčiau savęs, bet nekommentavo nė vieno žodžio. Atrodė, visa tai jam pažįstama, kartu įkirus ir jį erzinantis būdas įtakoti. Tai nebuvo surišta su tabelėmis, apie kurias tiek kalbėjo! Ir vietoj pagyrimo, jo balsas griežtai suskambėjo:

— Kaip asmuo man patinki, bet bendrovei visa tai nėra svarbu.

— Nejaugi?

— Jau kalbėjau, kad esi priimtas specifiniam darbui. Tai žinai ir jo norėjai. Dabar turi skubų darbą ir ji reikia ypaciai skubinti. Taip aiškiai, nors ir silpnai — turėsime atleisti iš darbo, nes kito kelio nėra.

Prūsas burna išdžiūvo. Visam kūne pajuto karštį, lyg turėtų temperatūros. Taip aiškiai, nors ir silpnai balsu, Devinskis pasakė paskutinius žodžius! Net nesidrovėdamas! Prie stalo po to ju kalbėjo liko dirglumas, net kai Prūsas nuo stalo susislaivė fotografijas, kurios tikriausiai įsijuto Devinskį. Viršininko kietumas ir neatsisilgimas i senus darbus erzino Prūsą, bet jau niekuo nebuvo imanoma padėties sušvelninti.

Devinskis, atrodė, atliko tai, ko norėjo.

— Kas tau yra Glowertis? — dar paklausė. — Labai artimas?

(Bus daugiau)

KAS YRA IŠMINTINGA VISUOMENĖ?

AURELIJA BALŠAITIENĖ

„Draugo“ vasario 2 dienos laidoje paskelbtas JAV LB pareiškimas dr. Sužiedėlio studijos klausimu įdomiai ir originaliai aiškina sutarties pasirašymą iš anksto visuomenei suteikiant „išmintingos“ epitetą, tuo lyg ir bandant uždaryti duris bet kokiems tolimesniams svarstymams, nes kitaip atrodytų esanti „neišmintinga“. „Dabartinės lietuvių kalbos žodyne“ išmintis yra aptariama taip: išmintingumas, protingumas, gudrybė. Taigi kurį to aptarimo elementą priskirsime visuomenei: gudrumą ar protingumą? Jei visuomenė būtų „gudri“, ji neleistų sukurti institucijų ar organizacijų, kurios daro didelius sprendimus slapta, neatsiklausiant savo narių nuomonių ar pageidavimų. Juo labiau, jei ji būtų „išmintinga“. Ir tai nebe pirmas kartas... Buvo pasirašyta sutartis dėl lituanistikos katedros, bet spaudoje nematome jokių konkrečių tos katedros egzistavimo rezultatų, tik „Pašaulio lietuvių“ eilę nuotraukų su pažįstamais ir pagyvenusiais veidais, universiteto kancleriui įteikiant paskutinį 100 tūkstančių dolerių įmokėjimą. Kur katedros įnašas į mūsų kultūrinį ir mokslinį gyvenimą? Klausia to daugelis, bet atsakymo nėra.

Kalbant apie Bendruomenės veiklos uždavinius, kyla noras klausti, kodėl ji susidomėjo bet kurios istorijos rašymu, nes juk turime Chicagoje seniai įsisteigusią Lietuvių istorijos draugiją, išleidusią jau daug vertingų leidinių, kurių bene paskutinį, išleistą 1985 metais, su malonumu perskaityčiau. Pirma puslapyje skaitome: „Lietuvių istorijos draugija, Lithuanian Historical Society affiliated with Lithuanian Research and Studies Center Chicago, Illinois“. Skamba autoritetingai. Neteiko pastebėti, kad nors viena knyga būtų išleista Bendruomenės ar placios visuomenės pinigais, o jų išleista net 21. Tuo tarpu lituanistinių mokyklų mokytojų „algos“ dar nesiekia žemiausio atlyginimo skalės ir daugumas darbų įvairiose meno ir kūrybos srityse yra atliekami „savanoriškai“, „iš pasiaukojimo“ ir be jokio atlyginimo, nes tam nesąjūs. O dabar jau turima lėšų pilnai apmokamam asmeniui, kurio pasamdymas taip ir liko kelių asmenų rankose. Todėl ir visuomenės priekaištai, kad LB krašto valdyba sprendimus dariusi su niekuo nesitardama ir sutartį slėpusi, yra teisingi. Kada Bendruomenės nariai sužinojo apie tą sutartį? Juk spaudoje mirta pranešimų ir pranešimų apie mūsų vadovaujančių asmenų būsimas, buvusias ir planuojamas keliones, dažnai apmokamas taip pat iš visuomenės ižd. O apie planuojamą sutartį nebuvo niekur užsiminta nė vienu žodeliu. Argi ne keista?

Būtų taip pat įdomu patirti profesionalų teisininkų nuomonę apie tokios sutarties teisėtumą. Būdamas Bendruomenės aktyvi narys, taip pat dažnai aukojanti „kultūros reikalams“, jaučiu, kad disponuojama mano pinigais, manęs neatsiklausus. Pasidairykime demokratinio krašto sistemoje: kongreso atstovas, balsuojantys pareiklavus, turi duoti smulkia savo išlaidų apyskaitą, o ir Amerikos prezidento mokesčių formulirai yra viešai skelbiamas... Mūsų veiksniai pasirašinėja sutartis, pastatydami visuomenei prieš įvykusį faktą, nei su jos

nuomone nesiskaitydami, nei tikro pasiteisinimo neradami. Mes nesame kalti, kad prof. Sužiedėlis prarado savo tarnybą. Tokių savo tarpe turime taip pat nemažai skaičių, bet neieskome jiems pilnai apmokamų tarnybų, kaip mažai tesarūpiname į vargą patekusiais tautiečiais, darbo nustosiais asmenimis.

Jei spaudoje skelbta 60 tūkstančių suma nėra tiksli, tai reiškia, kad toji žinutė į spaudą pateko tik per paskalas, kas yra dar vienas įrodymas, kad buvo stengiamasi sutarties pasirašymą slepti nuo visuomenės. Iš viso, bet kokios istorijos rašymas nėra LB uždavinys, kada esama svarbesnių uždavinių, kuriems daug prasmingiau galėtų būti išleisti pinigai. Ir būtų paties profesoriaus žinojimas apie OSI metodus naudingas tiems, kurie yra kaltinami karo meto nusikaltimais, naudojantis KGB pateiktais „įrodymais“. Jo, kaip konsultanto, patarnavimas būtų žymiai vertingesnis, negu „objektyvios“ istorijos rašymas, nes visi žinome, kad jokia istorija negali būti objektyvi: vienaip ji karo pabaigą žiūri laimėtojo pusėje esantis istorikas, kitaip pralaimėtojo. Ir mes savo praeities istorijai renkame šaltinius iš lenkų istoriko Dluogošo, bet piktinamės jo istorinių faktų iškreipimu. Šaltiniai, pažūros, gyvenamoji vieta įtakoja kiekvieną istoriką, ir to neišvengs nė prof. Sužiedėlis. Pagaliau ne tai svarbu, kaip jis tą istoriją rašys, bet tai, kad ji bus rašoma nebylios ir balso neturincios visuomenės sąskaiton. Ir čia „išmintingoji“ visuomenė yra savo neišmintingumo aukta.

Vyksta vadinami mūsų veiksmų seimai, kuriuose delegatai praleidžia daug laiko rezoliucijų skaitymui, protokolų tvirtinimui ir neesminiams ginčams bei diskusijoms. Laikas būtų formaliai aptarti išrinktos valdybos bei centrinių organų kompetenciją, didelių projektų vykdymo bei sutarčių rašymo ir pasirašymo teises bei procedūras. Jei ir renkami neva tai demokratinės tvarkos principu, tai ir turime tvarkytis, remiantis tais pačiais principais, kad nebūtų pažeistos eilinių visuomenės narių teisės. Juk žinome, kad net ir Amerikos prezidento galia yra labai griežtai apribota senato ir kongreso balsais ir bet kuris jo didesnis užmojis, kaip parinkimas kandidatų į aukščiausiąjį teismą ar parama Nikaraguos laisvės kovotojams, liko neįgyvendintas, nes diktatoriškai ir jis, išrinktas didele balsų dauguma, savavališkai elgtis negali. Kodėl taip gali elgtis mūsų „vadai“?

Ne, tos diskusijos nesibaigs vien todėl, kad JAV LB krašto valdyba bando mus įtikinti, kad būtume „neišmintingi“, nesutikdami su kelių asmenų sprendimu. O tas pasiteisinimas, kad

Konsuliarijame priėmimo, kuris buvo vasario 19 d. Illinois universitete, kalba generalinis konsulas Vaclovas Kleiza. Stebi Barbados ir Liuksemburgo konsulai su žmonomis.

Nuotr. J. Tamulaičio

KIEK GALVŲ, TIEK NUOMONIŲ

Atrodo, pergyvename charakteringą politinio išsivystymo dramą. Neišvengiama pirmosios pokarinės emigracijos bangos senatvė, nusivylimas savo pačių išauginta jaunąja karta, o ypač noras palikti savo pėdsakus vis dažniau veda prie susiskaldymo ir neapykantos, negu pozityvios gretų konsolidacijos. Tas labai ryškų paskutiniuose prasidėjusių metų planuose, ypač kultūrinėje plotmėje.

Šia proga vėl sugrįžiu prie numatomos nacių laikotarpio istorinės knygos, sykiu pabrėždama, kad tai tėra dar vienos galvos išvedžiojimai. Žinias apie tokius ir panašius planus juk susirenkame netiesiogiai, tik iš spaudoje pasirodantių straipsnių ir pranešimų. Kadangi šie pranešimai dažniau ir dažniau prieštarauja vieni kitiems, čia išskelsiu kelis klausimus, į kuriuos laukiame atsakymo.

Taigi, pirmasis būtų tokios knygos reikalingumas. Nacių laikai Lietuvoje? Ar viską apie tuos laikus rašysime, paduodami ir to laikotarpio įvykių priežastingumą? Juk naciai Lietuvon atėjo po sovietų invazijos, pačiame išvežimų ir Sibiro iekarstyje, kai ne vienas drėbėme dėl savo kailio ir dėl pasipriešinimo okupacijai. Ne vienas bijojome net nakvoti savo namuose. Sakau ne vienas, nes buvo ir kitokių, vienu su žymiais vardais kultūriname, kariškame ir politiniame gyvenime, kitų vien su iškeltu bevadžiū kumščiu sulikviduoti laisvę ginantį tautietį. Sėdo į ministerių kėdes bemoksliai ir išgamos, kartais gal ir idealistai su išplautais smegenimis. Kelė kumštį ir ne vienas nuo dvarininko nukentėjęs bežemis,

buvę tartasi (kaip, telefonu ar prie kavutės?) su kai kuriais istorikais ir gautas kai kurių specialistų pažadas „prižiūrėti“ ir bendradarbiauti, nieko neįpareigoja, tik dar labiau liūdina nuteikia tyliąją daugumą, kuriai nebetinka nė „išmintingumo“ epitetas.

RŪTA KLEVA
VIDŽIŪNIENĖ

dažnai tik iš pavydo ir iš pikto džiaugsmo, nebūtinai tik žydai. Ach, žydai... Buvau tada Kaune, tą lemtingą dieną baigusi gimnaziją, patriotė, katalikė, besirengianti tekėti už lietuviško karininko. Daug mačiau.

Jokia paslaptis, kad iš visų senamiesčio kampų išlindo žydai, komunistai ir pasijuto, kad atėjo jų dienos. Tie keturiasdešimtieji metai buvo kruvini Lietuvai, bet visi žiūrėjome į Vakarus, laukdami pagalbos. Todėl ar nuostabu, kad vokiečių kariuomenė sutikome su džiaugsmu, nes nuo jų drauge su rusais ir žydais pabėgo ir tie lietuviški išgamos, kurie Lenino — Stalino vardu grūdo mūsų žmones į Urą.

Taigi, prasidėjo nacių laikai. Ne vienas tautietis, įsiutęs ant žydų, — kurie nesirengė bėgti Rusijon! — pakėlė prieš juos ranką. Čia ir yra mano klausimas: ar Sužiedėlio knygoje, rašydami apie tą laikotarpį, rasime aprašą ir tą keršto bangą, kuri apėmė kai kuriuos, gal artimųjų netekusius asmenis, o gal ir dėl Lietuvos laisvės praradimo įsiutusių žmonių prieš tuos tada nudžiugusius, žygiuojančius gatvėse su raudona vėliava? Juk bus rašoma istorinė knyga. Ar aprašysime ir tą lietuvių ūkininką, kuris, netekęs ruslaikiu artimųjų, kastuvu užmuše iš geto transportu mirtin vežamų žydų grupės pasprukusį ir laukais bėgantį jaunuolį? Ką tu pasieksime, jei aprašysime, o ką pasieksime, tuos faktus užslėpdami, nes jų buvo. Ar papasakosime apie tą lietuvi, kuris savo namuose išduotas slėpęs mano kaimynę žydaitę Marą, buvo su ja drauge sušaudytas?

Ne laikas dabar rašyti tokias knygas, juo labiau asmenis, kuris, galėjęs profesoriauti už mąžesnį atlyginimą akademijoje,

pasirinko žymiai geriau apmokamą darbą OSI įstaigoje. Sakoma, ką gi jis galėjo padėti kaltinamam lagerio sargui Linui? Tačiau kodėl šio krašto žmonės neklausia, koks likimas būtų ištikęs Waldheimą, eilini karininką, jei jis būtų „priestaras ir karo narsas“ dėl žydų likimo ir naikavimo nacių pavertoje Austrijoje, kaip spauda nuolat kartoja? Ne, šio klausimo išklimas nei populiarius, nei suprantamas eiliniam amerikiečiui. Net ir istorikui. Šiuo atveju tyla — gera byla.

Kogi tikrumoje pasiekė šios knygos sumanytojai? Jie tik suskaldė ir taip byrančią ir mažėjančią aktyvių lietuvių visuomenę. Per mažai žinau apie būsimą autorių Sužiedėlį, bet mane vargina mintis, kam mes šiuo momentu su tokia knyga pasitarnausime? Ir, sakant teisybę, ir kai kuriuos faktus nutylint, tai nebus mūsų kovojančiai už teisę į laisvę ir nepriklausomybę tautai naudingas žygis.

Kazkas, kažkur apie tą projektą nesako teisybės. Iš pradžių spaudoje paduodami vieni duomenys, — gi to nepatikrinsi, — kaip jos išpūsta kaina, autoriaus biografija, paskui paduodami neva tai tikri faktai, puolamos gerbiamos kovotojos už apkaltintųjų teises Razgaitienė ir Kezėnė, skelbiama nauja organizacija tokių apkaltintųjų gynimui, kai tokia jau turime drauge su latviais ir estais, paliekant skaitytojui tik spėjimus ir vieną ginklą — „suduoti per pinigą“. Argi to siekėme šiais metais, švėsdami simbolinę Nepriklausomybės dieną, kovodami už sąžinės kalinius, bandydami pritraukti jaunąją kartą prie lietuviško darbo? Kam kilo tokia kontroversinė, nereikalinga ir mus skaldanti šios knygos idėja, nes kokiais gražiais žodžiais dabar bebandytume tą nevykusį mostą pridengti, yla jau lenda iš maišo.

CLASSIFIED GUIDE

IEŠKO PIRKTI

Ieškau pirkti nedidelį namuką Chicago pietvakarių priemiestyje. Skambinti anksti rytą tel.: 434-8235.

FOR RENT

Išnuomojami 2 kamb. su atskiruėjimu 71 & Rockwell apyl. Skambinti: dieną 776-0105, po 5 v.v. 925-7612.

HELP WANTED

A. B. Dick

Must be Experienced.
Part time days. Midway airport area.
Must speak English.
284-0775
5851 W. 63rd St.

MODELMAKER-PRODUCT

Full time opening for industrial design modelmaker with min. 5 yrs. exp. Downtown loc. Benefits included.
454-1116
Must speak English.

FOR SALE

Wholesale carpeting! Kilimai urmo kainomis; didžiulis sandėlis pilnas kilimų ritiniuose ir atskirais gabalais. Turime viską, ko jums reikia. Duodame paskolą. Pirkite kilimus skambindami Romul po 6 v.v. 589-2349; palikite vardą ir tel. numerį.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1892 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau rikiuokit už apdraudimą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 Wes' 95th Street
Tel. — GA 4-8554

V.T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektrinis ir namų apšildymo sistemų patarimai.
Vytautas Taras

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Balys Pavabaly

MILŽINAI IR SLIBINAI
Sat(lyriniai elėra(k)ščiai
Knyga, laimėjusi Montreale lietuvių akademinio sambūrio Vinco Krėvės literatūrinę premiją.
Kaina \$6.00 (įskaitant siuntimo išlaidas).
Užsakymus siųsti autoriaus adresu:
L. Žitkus
81 Vermont St.
Brooklyn, NY 11207

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės satyrinės dramos „Posėdis“ pragarė ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.
Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA \$7.90. Illinois gyventojai moka \$8.40.
Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

Pradedant 1988 m. sausio 23 d. kas šeštadienį
10:10 v.v. iki 12 v.v. vidurnakties
per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniams lietuviui“
lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika • sveikata • motorų pasaulis • sportas • literatūra • kinas • satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams“
10 v.v. iki 10:10 v.v.

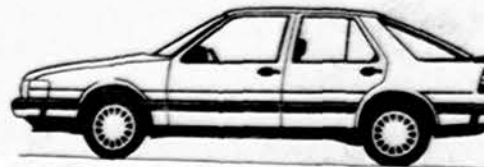
Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

STAN BALZEKAS, Ltd.

PONTIAC — SAAB
6621 W. OGDEN, BERWYN
312-788-5700

SAABS
FOR
LESS!

The most intelligent cars ever built.

SAAB 9000

SAAB 900

Lietuvių Fondo tarybos posėdyje. Iš kairės: buvęs tarybos pirm. Povilas Kilius, kontrolės kom. pirm. Juozas Rimkevičius ir dr. Gediminas Balukas.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, FL

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI – TRUMPAL, IŠPŪDINGAI

Minėjome 70-tą Vasario Šešioliktoją sekmadienį, vasario 14 d.

Kad tai ne eilinis sekmadienis, pajutome 11 valandą rinkdamiesi į Šv. Teresės bažnyčią: ten keliolika moterų žydėjo visomis tautinių rūbų spalvomis. Dvi iš jų – Marija Balčiūnienė ir Bronė Nakienė iki altoriaus palydėjo uniformuoto šaulio Antano Pilecko nešamą Lietuvos trispalvę. Mišias laikė kun. Leonardas Musteikis kartu su kunigais Pranu Jaraška, Antanu Kardu, Antanu Račkausku ir Francis Szczykutowicz'ium. Trys iš jų mišias aukojo už žuvusius savanorius, partizanus, laisvės kovotojus. Maldininkų viltį žadino patriotiškas Pr. Jaraškos pamokslas, o mišioms baigiantis – klebono Fr. Szczykutowicz'iaus sveikinimo žodis. Antrosios jaunystės choras, muz. Vinco Mamaičio vargonų garsų drąsinamas, atliko keletą giesmių.

Truputį po antros, minėjimo iškilmės prasidėjo Community centre. Kadangi minėjimą rengė LB Sunny Hills apylinkės valdyba, tai ji atidarė ir paskui kultūringai, elegantiškai vedė LB parengimų vadovė Valė Zubavičienė. Po trumpo LB vald. pirm. Onės Adomaitienės žodžio, visų kartu sugiedotų JAV ir Lietuvos himnų prasmingą invokacinę maldą perskaitė žilagalvis kun. emeritas A. Račkauskas. Visi sugiedojom porą „Marija, Marija“ posmų. Floridos gub. Bob Martinez proklamacija, skelbianti, kad antradienis, 1988 m. vasario 16 d. šioje valstijoje bus minima kaip Lietuvos ir lietuvių diena. Ją, o vėliau ir ilgoką minėjimo dalyvių rezoliuciją perskaitė Genė Beleckienė.

Publikai pristatydamas kalbėjo, viešnia iš Atlanto Rimą Janulevičiūtę, O. Adomaitienė suteikė žiupsnelį jos biografijos. Tai New Yorke gimusi, Chicago užaugusi naujosios kartos inteligentė-visuomenininkė. U. of Illinois 1984 m. baigusi komunikacijos bakalauro, studijas tęsė U. of Missouri ir šiuo metu betruksta tik diplominio darbo magistrės laipsniui iš žurnalistikos. Padavusi prašymą stažuotis Vilniaus universiteto Dirba Atlantoje kaip žinių telkėja (news-writer).

O dabar pastatykite ausis visi, kurie, išgirdę Vilniaus universiteto vardą, iš kalbėtojos laukiate kažko panašaus į reveransus okupantui. Neatspėsite, nusivilsite. Apie 22 minutes, spartokai, bet aiškiai iš savo užrašų ji mums skaitė ir skaitė tik paskutinių keletą dienų Telexo žinias apie Pabaltijį, tinkančias pirmiesiems laikraščių puslapiams (nebūtų CNN – Headline News, news-writer!). Ir ką gi? Demonstracijų baubas Lietuvoje, šią patį dieną ir

antradienį (II.16). Demonstracijų baubas už savaitės Estijoje, ten nepriklausomybės sukaktį švėsiant. Latvių ir estų disidentų pareiškimai, jiems grasinimai. Lietuvių disidentų judėjimai, pareiškimai. Be emocijų. Be kalbėtojos komentarų. Tik vis „headline“ žinios, vis naujos. Su pavardėmis, datomis. Viskas čia pat, pakviptę Talinu, Ryga ir Vilniu. Sakiau – be emocijų. Nevisai. Į pabaigą autorė susijaudino beveik iki ašarų. O mes, klausytojai, visi supratom, kad Pabaltijo kraštuose verda, kunkuliuoja, garas veržiasi per visus sunkių vožtuvų kraštus.

Kai Rima baigė, visi 66 žmonės pašokome ant kojų ir ilgai, ilgai karštai plojome. Kas

sakė, kad tik vardais ir datomis sunku pasiekti žmogaus širdį?

Atėjo eilė Antrosios jaunystės chorui ir muz. V. Mamaičiui. Jie (10 moterų ir 8 vyrai) keletą dainų atliko visiškai gerai, nors, keliems chorisams išvažiuavus ar susirgus, buvo baimintis, kad nepasiseks. Choro atokvėpio metu turėjome dar vieną malonią staigmeną. Akt. Vincas Žebertavičius prie mikrofono stojo su poezijos bei dailiosios prozos deimantų knygyne, pavadinta „Lietuva – mano tėvynė“. Jo balsui, tiesa, mikrofono nereikėjo ir tik aciu Dievui, kad jis nepakenkė. Vinco deklamacijas lydėjo Marijos Aleškevičiūtės mezzosoprano graudulingos raudos (iš kasetės perduodama muziką „dirigavo“ Jonas Vyšniauskas, pagal reikalą balsą pritaikydamas arba pastiprindamas). Bičiuliui Vincui didelis komplimentas priklauso už gerą artisto balsą, bet dar didesnis... už pauzes. Po jautrių žodžių, suvokimas, kur ir kaip ilgai sustoti, kad publika suvirkintų ir galbūt ašarom akis suvilgytų (kas šį kartą ne vienam ir atsitiko), tai jau menas.

Choras ir visi kas gyvas minėjimą baigė Maironio „Grazi tu, mano brangi tėvynė“ giesme. Viskas Community centre truko per 75 minutes.

LB apyl. vicepirm. Alfonsas Vėlavicius ir ižd. Vladas Adomavičius salėje viešai rinko aukas visiems trims veikliams: Altui, LB ir Vlikui. Visiems bendrai surinkta truputį per 1000 dol.

Alfonsas Nakas

BRONIAUS JONUŠO STIPENDIJA LITUANISTIKAI

Jau vienuoliktą kartą skelbiama kasmetinė muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam jaunuoliui. Stipendiją įsteigė našlė Emilija Jonušienė, norėdama įamžinti savo vyro atminimą ir padėti neturtingam studentui ar studentei.

Kandidatai stipendijai gauti turi iki birželio 15 d. atsiųsti prašymą su kurios nors žinomos organizacijos rekomendacija. Pirmenybė tiems, kurie aktyviai veikia jaunimo organizacijose.

Stipendijos dydis – 1000 dol. Stipendijai kandidatai parinks atitinkama komisija.

Iki šiol gavusieji Br. Jonušo stipendijas visuomenės neapylė. Visi žinomi kaip gabūs studentai ir veiklūs lietuviškoje dirvoje. Praėjusiais metais stipendija atiteko Polikaičiui jaunimui.

Prašymus siųsti:
Br. Jonušo Stipendija,
9927 Devonshire
Omaha, NE 68114

Brangiai Motinai

A.†A.

LIŪDAI SURANTIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnų STASĮ ir žmoną dr. DANGUOLĘ širdingai užjaučiame.

Stasė ir Algirdas Didžiuliai
J. Urbanienė

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD · CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanuskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-6 Thu. 9-5 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

VIENERIŲ METU
MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
Arch. VYTAUTAS
BALZARAS

Jis žemėje visko, atrodo, turėjo –
Labai malonaus ir labai jam brangaus.
Tiktai neužteko jam vieno: Kūrėjo
Žvaigždėm inkrustuoto beribio dangaus.
E. Mieželaitis

Šių metų vasario 28 dieną sukančia vieneri metai, kai ne-gailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mūsų mylimą Vyra, Tėvelį ir Brolį.

Sv. Mišios už jo sielą bus atšaukiamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje š.m. vasario 28d., sekmadienį, 11.15 val. ryto. Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a.a. Vytautą savo maldose.

Nuliūdę: žmona Nijolė, dukros Daiva ir Inga, sūnus Darius, žentas Antanas ir sesuo Rima su vyru.

Mūsų buvusiam ilgamečiui sekretoriui

A.†A.

STASIUI DAGIUI

taip netikėtai ir staigiai mirus, jo pusseserę MARIJĄ DAGYTE-PLACIENĘ, jos vyrą JUOŽĄ ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Lietuvių Evangelikų Reformatų
Čikagos parapija

Mylimam vyrui ir tėvui

A.†A.

JONUI MUSTEIKIUI

mirus, gilaus skausmo prislėgtus žmoną ADĄ, sūnų ALGIMANTĄ su šeima, dukrą GRAŽINĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Liolė Čizikaitės,
Zina Čizikienė su šeima,
Jadviga ir Petras Gruodžiai

A.†A.

pulk. KAROLIUI DABULEVIČIUI

mirus, dukterims RITAI FABIJONIENEI, LIGIJAI AMBUTIENEI, žentams ROMUI ir PETRUI, anūkams ir proanūkams, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Stasė ir Juozas Fabijonai
Vanda ir Vytautas Šliūpai

Tauriam lietuviui

A.†A.

pulk. K. DABULEVIČIUI

mirus, AMBUTŲ ir FABIJONŲ šeimoms gilią užuojautą reiškia

P. J. Kinderiai ir
S. K. Radvilai

A.†A.

Dipl. architektui inž.
JONUI KRIAUCIŪNUI

Švedijoje mirus, jo broliui inž. KAZIUI KRIAUCIŪNUI su šeima reiškiamo mūsų nuoširdžiausią užuojautą.

Maria ir Bronius Krištopaičiai,
Ramunė ir Ramūnas Krištopaičiai
ir Gražina Burbulienė su vaikais

VIENERIŲ METU
MIRTIES SUKAKTIS

Ateik, Jėzau, neveluoki
Mane iš tamsos vaiduoki.
Teikis man silpnam padėti,
Danguj duok save regeti!

1988 m. vasario mėn. 26 d. sueina vieneri metai, kai iš mūsų tarp išsiskyrė mūsų mylimas Tėvelis, Sūnus ir Brolis.

A.†A.

Karo veteranas
REGIMANTAS P. VALINIS-
VALINEVIČIUS

1988 m. gegužės mėn. 30 d. a.a. Regimantas bus pamirštas pamaldose Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Čikagoje.

Prašome giminaičius ir pažįstamus prisiminti a.a. Regimantą savo maldose.

Nuliūdę: dukters, sūnus, tėvas ir seserys.

Brangiai Mamytei,

A.†A.

KATARINAI KRIŠČIŪNEVIČIENEI

mirus, jos sūnui kun. VIKTORUI reiškiamo giliausią užuojautą

Lietuvos Dukterų Draugija
Detroito skyrius.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

APLINK MUS

x JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos sudarytoji žurnalisto premijai skirti komisija — pirm. kun. Juozas Vaišys, sekretorius Bronius Juodelis ir nariai Česlovas Grincevičius, Adolfas Markelis ir Juozas Šlajus. — savo posėdyje vasario 22 dieną Kultūros tarybos metinė premija už žurnalistinį darbą paskyrė kun. Pranui Garšvai, kuris nuo 1958 m. yra „Draugo“ redaktorius. Premijos mectenas yra Lietuvių Fondas. Premijų įteikimo šventė bus Los Angeles gegužės 15 d.

x Akademikai skautai Kaziuko mugėje kovo 6 d. turės turtingą lietuviškos spaudos kioską. Bus vėliausi spaudos leidinių, plokštelių ir gausu vaikiškos literatūros.

x Jaunimo sąjungos posėdis, numatytas kovo 6 d., atšaukiamas dėl to, kad vykstantis Kaziuko mugės. Posėdis įvyks savaitę vėliau — sekmadienį, kovo 13 d., 11 val. ryto PLB rūstinėje Jaunimo centre. Bus renkama nauja valdyba. Visas lietuviškas jaunimas kviečiamas dalyvauti.

x „Tėvynėn“, Venecuelos Lietuvių Bendruomenės žiniaraštis, vasario mėn. numeris, išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. Šiame numeryje minima Vasario 16-tos sukaktis, įdėtas Juozo Kojelio išsamus straipsnis. Daug straipsnių, poezijos ir informacijų. Redaguoja dr. V. Dambra.

x Juzefa Paulauskienė iš Brighton Parko, pasipuošusi tautiniais rūbais, vasario 16 dienos demonstracijoje Chicago miesto centre ilgą valandą kalbėjo nepaprastai dideliais karoliais rožančių, atkreipdama praeivių dėmesį.

x Kun. V. Fikturna, Riviera Beach, Fla., kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N.Y., A. Stepaitis, Arlington Hts., Ill., Vytautas Ramanauskas, Chicago, Ill., Gertruda Slaby, Powers Lake, Wisc., Aleksas Degutis, East Chicago, Ind., Olga Keršis, Worcester, Mass., Ramutė Bergstrom, North Miami, Fla., Milda Arlauskas, Bumsville, Minnesota, L. Krajauskas, St. Petersburg, Fla., V. A. Lesniauskas, Palatine, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Julius Žyvatkauskas, Antanas Titenis, Vitas Kazlauskas, K. J. Miliūnas, St. Vaicius, Joseph Dauparas, J. Motiejūnas, A. Kruvelis, E. Valiukėnas, J. Derenčius, V. K. Vaitkevičius, J. Bulika, Alf. Pimpė, J. Stasiulis, J. V. Barauskas, visi iš Chicago, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Irena Skudienė, neseniai atvykusi iš okup. Lietuvos, š.m. vasario 28 d. sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie Ave., kalbės apie moters gyvenimą šiandieninėje Lietuvoje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Rengia Liet. Taut. namų valdyba.

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX FIRST, Rimas Stankus, tel. 361-5950 arba 636-6169.

x JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos rinkimų komisija sudaro Jonas Levickas (tel. 448-9256), sekretorė Elvyra Narutienė, ryšininkas Jonas Rugelis, nariai — Juzė Ivašauskienė, Povilas Norvilas ir Juozas Šlajus.

x Norintieji pilniau išsijungti ir dalyvauti kun. A. Rubšio vedamoje susikaupimo dienoje Ateitininkų namuose prašomi tam pasiruošti perskaitant Pradžios knygos pirmuosius tris perskyrimus ir Šv. Jono Evangelijos pirmąjį perskyrimą. Registruoti dar galima pas Jadvygą Damušienę. Susikaupimo diena bus kovo 6 d., 9-5 val.

x Skautų rengiamam Kaziuko mugėn kovo 6 d. Jaunimo centre yra kviečiama dalyvauti ir „Draugo“ redakcija. Redaktoriai tikrai dalyvaus, bet dabar sveikina skautus, pasiūžiusius tėti lietuviškas tradicijas.

x „Pirmieji žingsniai“, Kr. Donelaičio lit. mokyklų mokinių laikraštėlis, vasario 2 nr., išėjo iš spaudos. Kaip paprastai, laikraštėlis mokinių prirašytas ir iliustruotas. Taip pat moksleivių įdėta daug eilėraščių. Redaguoja mokyklų. Gražina Sturionienė, leidžia Kr. Donelaičio mokyklų Tėvų komitetas. Nuotraukos J. Tamulaičio. Gražiai spausdėję atspausdintas, 32 psl.

x Juozas Mikonis, Richmond Hts., Ohio, mūsų mecenatas, nuosirdus lietuviško žodžio ir veiklos rėmėjas, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė visą šimtą visą šimtą. J. Mikoniui, mūsų garbės prenumeratoriui tariame nuosirdų aciu.

x Kun. Algirdas Olšauskas, Los Angeles, Cal., „Draugo“ garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą 1988 metams, atsiuntė visą šimtą dienraščio stiprinimui. Nuosirdus aciu.

x Olga Valentinas, San Francisco, Cal., žinodama lietuviškos spaudos sunkumus, atsiuntė 20 dol. „Draugo“ paramai ir kartu pratęsė prenumeratą 1988 metams. O. Valentina skelbiame garbės prenumeratorę, o už paramą tariame nuosirdų aciu.

x Vytautas Vebeliūnas, Richmond Hill, N.Y., Lidija Petravičienė, Chicago, Ill., Vytautas Šeštokas, Los Angeles, Cal., Aleksandras Tornau, Chicago, Ill., Juozas Lukas, Grand Rapids, Mich., Aldona Andriusienė, Dorchester, Mass., J. Žiuraitis, Oakville, Ont., Kanada, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Adv. A. Keželis, Chicago, Ill., L. S. Šmulstys, Arlington Hts., Ill., S. Maurukas, Algonquin, Ill., Henrikas Laucius, Burbank, Ill., Jonas Bakan, Worcester, Mass., Cecilija Stasiūnas, Phoenix, Az., Birutė Sturmer, Danville, Cal., Sophie Puikunas, Fallbrook, Cal., Kazys A. Vasaitis, Beltsville, Md., Irenijus Krasauskas, Baltimore, Md., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 20 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Noriu pirkti Lallo liet. angl. angl.-liet. žodyną gerame stovyje. Norintys parduoti, prašomi skambinti „Draugui“.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Duodu komisių nuolaidą. Susidomėję skambinkite 977-7916.

Kr. Donelaičio lit. mokyklų mokiniai pasirodė šokių tautinius šokius mokyklos suruoštamame Vasario 16-sios minėjime vasario 13 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MOKYKLOJE

Vasario 13 d. Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų mokiniai, pasipuošę tautiniais drabužiais, rinkosi mokyklos auditorijon minėti 70-ties metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Minėjimas pradėtas JAV ir Lietuvos himnais.

Programai vadovavo Lydia Jurcytė, 8 kl. mokinė. Atidomąjį žodį tarė mokyklų dir. Julius Širka, ragindamas mokinius išlaikyti lietuvių kalbą. Stengtis ją kalbėti ne tik mokykloje, bet ir namuose.

Šiais metais sueina 125 metai nuo mūsų dainiaus Jono Mačiūlio-Maironio gimimo. Minint poeto gimimo metines, 8 klasės mokinys Marius Polikaitis parėšė ir perskaitė referatą „Maironio reikšmė Lietuvos atgimimui“. Marius referate aiškino, kad poetas Maironis apdainavo šalies grožį, ragino mylėti senovės Lietuvą, gerbti jos didvyrius ir sekti jų pavyzdžiu. Maironis ragino neužmiršti savo gimtosios kalbos. Jis pranašavo Lietuvai laisvą gyvenimą. Šiandien, kai mūsų tauta yra rami, gerbti jos didvyrius ir sekti jų pavyzdžiu. Per jo eilėraščius mes išmoktume branginti ir vertinti savo tėvų ir senelių kraštą.

Lietuvos jaunimo žodį Nepriklausomybės paskelbimo progą skaitė Gailė Butts, 8 kl. mokinė. Vilniaus lietuviškasis jaunimas skelbia visam pasauliui, kad Lietuvos laisvės idėja dega jų protai, o jų širdyse skamba Nepriklausomybės akto žodžiai. Idomiausią meninės programos dalį atliko 5, 6, 7 ir 8 klasių mokiniai, suvaidindami „Gedimino sapną“. Artistų rūbai ir pats veiklas gražino žiūrovus į prieškrėščioniškus laikus. Skaitovės buvo D. Ancevičiūtė (5 kl.), V. Bogutaitė (6 kl.), V. Gaizutytė (6 kl.), V. Meilytė, L. Gražulytė, A. Mikučauskaitė ir A. Šlenytė (visos iš 7 kl.) ir R. Putriūtė (8 kl.). Gedimino rolę gerai atliko 8 kl. mokinys Saulius Juškaitis. Vėlesnę rolę vaidino Marius Polikaitis (8 kl.). Vaidinimą paruošė mokyklų. Gražina Sturionienė. Ačiū jai už didelį darbą!

Pirmojo skyriaus mokiniai, paruošti mokyklų. M. Placienės, deklamavo eilėraštį „Nors aš mažas, bet žinau“. Po eilėraščio šoko 7 ir 8 kl. mokiniai šūstą ir malūną. Šokius išmokė mokyklų. D. Polikaitytė, akordeonu grojo Audrius Polikaitis.

Jungtinis abiejų mokyklų choras padainavo: „Žygis į Vilnių“ (muz. Banaicio), „Nemunas“ (muz. Viltinio), „Šlama šilko vėjas“ (muz. Čižausko), „Kur gintarais“ ir mokyklos himną „Su mokslu į rytojų“ (muz. Zdaniaus). Dainas išmokė mokytojai Darius ir Audrius Polikaitiai. Choriui dirigavo D. Polikaitis.

70-ties metų Nepriklausomybės šventės minėjimas užbaigtas visiems giedant „Lietuva brangi“.

Tikime, kad Maironio žodžiai skambės mūsų jaunimo širdyse, o jo poezija uždegs mūsų širdis kovai dėl nepriklausomybės.

Gailė Butts
Kr. Donelaičio aukšt. lit. mokyklos, 8 kl. mokinė

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS VYRESNIŲJŲ CENTRE

Vasario 16-sios šventė buvo atžymėta vasario 17 dieną 2 val. p.p., trečiadienį, vyresniųjų lietuvių centro Seklyčioje. Tą dieną (vienintelę savaitę), neveikia restoranas ir jo patalpa yra naudojama įvairioms programoms, pamokoms ir sportui. I minėjimą atsilankė daugiau kaip šimtas mūsų vyresniųjų tautiečių — tai gražus skaičius ne per didele centro patalpa. Atrodo, senjorus paskatino ne tik tautinis susipratimas ir pareiga, bet ir skaiti žiemos saulė, kuri tirpino sniegą ir šaltį, gavo ledus ir tarsi kvietė, traukė iš namų. Matėsi pasipuošusių tautiniais drabužiais, aki verčiančiais kukliose Seklyčios patalpose. Malonu, kad tas gražus paprotys, kurio seniau laikydavosi lietuviškų moterų organizacijų narės ir pavienės moterys, yra tęsiamas ir dabar.

Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos himnu. Po to buvo Chica-

Kr. Donelaičio lit. mokyklų 8 kl. mokinė Gailė Butts skaito Lietuvos jaunimo žodį Nepriklausomybės paskelbimo progą vasario 13 d.

Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— Kun. Pranas A. Dauss, buvęs Maria Manor senelių prieglaudos name kapelionas St. Petersburg, Floridoje, dabar gyvena Villa Francisco, Apt. 308, 2140 Cottage St., Fort Myers, Fla. 33901.

— Kalifornijos Lietuvių radijo klubo metinis susirinkimas bus kovo 13 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje Los Angeles, Cal.

— Kaziuko mugė Los Angeles skautai rengia kovo 6 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos salėje ir mokyklos kieme. Mugėje bus visokių dirbinių ir įdomybių. Visus kviečia Kaziuko mugėje dalyvauti.

— Vyrų kvarteto koncertas Los Angeles Šv. Kazimiero salėje bus kovo 19 d., šeštadienį, 7 val. vak. ir kovo 20 dieną, sekmadienį, 12:30 val. p.p. Taip pat koncertuos violončelistė Danutė Griškevičiūtė. Visiems akompanuos muz. Raimonda Apeikytė.

KANADOJE

— Inž. Kostas Astravas iš Calgary, Alb., šių metų vasario mėnesį išvyksta ilgesniam

laikui į Šiaurės Jemeną. Jis dirbs Jemeno Petroleum ir Natural Resources ministerio patarėju ir atstovaus projektams naftos, transporto, valymo ir natūralių dujų srityje. Jis taip pat koordinuos visus projektus sąsą su Jungtinėmis Tautomis. Inž. K. Astravas jau apvažinėjo 57 kraštus.

— a. a. Jonas Viliušis mirė sausio 20 d. Montrealyje. Gedulingos pamaldos buvo Šv. Kazimiero bažnyčioje. Velionis buvo gimęs 1896 m. gegužės 21 d. Vidugiriu km., Griškabūdžio vals., Šakių apskrityje. Buvo kūrėjas-savanas, miškininkas pagaliau ir teisininkas. Apdovanotas Gedimino ordinu. Laidotuvėse dalyvavo jo pirmosios žmonos dukterys, pamokslą pamaldose pasakė kun. St. Šileika, atsisveikino šaulių vardu A. Mylė. Padėkojo jo anūkas iš Toronto Edmundas Norkus visiems laidotuvėse dalyvavusiems. Jo žmona, nors estų kilmės, pakvietė visus gedulingoms vaišėms.

— Elena Gudinskienė yra pakviesta tautinių šokių komiteto organizuoti Pietų Amerikos ir Europos atvykstantiems šokėjams nakvynės, pragyvenimą ir susisiekti.

stebinti jos kitu — deklamatorės — talentu. Čia reikia pastebėti, kad vilnietė Edita yra baigusi 4 metų Leningrado kinematografijos instituto dramų studiją ir baletą. Ištekėjusi už baletų šokėjo Riveros ir negavus leidimo apsigyventi Vilniuje, išvyko į Pietų Ameriką, o vėliau į JAV. Prieš mėnesį su vyru atvyko į Chicago, kur bando pastoviai įsikurti.

Po meninės programos minėjimo dalyviams pasveikino vyresniųjų centro direktorė Danguolė Valentinaitė. Toliau buvo dainos, pravestos A. Pankienės ir kavutė. Atrodo, kad minėjimo dalyviai buvo patenkinti neįsteigta minėjimo programa, aktualiomis kalbėtojos pateiktomis mintimis, eilėraščių ir jų pristatymu.

Paminėjusi mūsų vyresniųjų centrą, daugelio žinomą kaip „Seklyčia“, noriu vėl priminti, kad jame be sustojimo vyksta įvairūs renginiai. Trečiadienį čia renkasi mežgėjos, vyksta aerobika moterims ir vyrams. Šis mankštos metodas yra pritaikęs nemažą būrį moterų, kurios kas savaitę susirenka valandai įtempto „darbo“. Renkasi ir vyrai, kurių, deja, daug mažiau ir kuriuos kvietume labiau susidomėti šia naudinga ir smagia mankšta. Po aerobikos prasideda tautinių šokių pamoka, o vakare susirenka „estradinii“ šokių šokėjai. Antradieniais nuo 10 val. iki 12 val. ryto vyksta anglų kalbos pamokos.

Be minėtų pamokų ir sporto, trečiadienio popietės yra daliniai skirtos paskaitoms ir pramogoms. Šiais metais jau buvo trys paskaitos, rodytas filmas iš kelionių po Lietuvą. Vasario ir kovo mėnesiais numatyta visa eilė paskaitų, išvykų, parengimų. Vyresnieji Chicagoje gyveną lietuviai yra kviečiami išsijungti į centro lankytojų eiles. Ypač kviečiami užsukti į mūsų įstaigą pagalbos reikalingi asmenys, ar tai užpildyti pašalpos gauti formas ar sužinoti apie įvairias senesnio amžiaus sulaukusiems valdžios teikiamas lengvatas.

dj

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.